

3.

Stockholms kommunalstyrelse.

Stockholms kommunalstyrelse.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Kommunalstyrelsen är en sammanfattande benämning, som, i anslutning till lagen om kommunalstyrelse, betecknar stadsfullmäktige och nämnder samt den verksamhet, som dessa stadens organ utöva. Stadsfullmäktige är kommunens beslutande (eller representativa) organ och nämnderna kommunens verkställande eller förvaltande (administrativa) organ. Enligt 7 § i den för Stockholm gällande lagen om kommunalstyrelse den 15 juni 1935 skall nämligen »kommunens beslutanderätt utövas av stadsfullmäktige», under det att »förvaltning och verkställighet tillkomma, under överinseende av överståthållarämbetet och ledning av stadskollegiet, stadens nämnder (styrelser, direktioner, utskott) eller för särskilda förvaltnings- eller verkställighetsbestyr utsedda personer».

Den verksamhet, som handhaves av stadsfullmäktige, d. v. s. den kommunala självstyrelsen i egentlig mening, kan anses omfatta utövat av kommunens makt dels att själv i vissa hänseenden bestämma om den rättsliga regleringen inom sitt område, eller *den kommunala självbestämmandemakten*, dels att för de gemensamma ändamålen beskatta sina medlemmar, eller *den kommunala självbeskattningsmakten*.

Självbestämmandemakten innefattar stadsfullmäktiges befogenhet att, eventuellt under medverkan av statlig myndighet, antaga stadgar och andra normer (ordningsföreskrifter, hälsovårdsföreskrifter, byggnadsordning m. m.). Till självbestämmandemakten hör vidare stadsfullmäktiges befogenhet att genom nämnder, styrelser o. d. organisera kommunalförvaltningen samt att utse kommunala förtroendemän, åt vilka förvaltningsuppgifterna anförtros. Vidare kunna stadsfullmäktige i vissa fall ingripa reglerande med avseende å handel och näringar inom kommunen, exempelvis i fråga om rätt till försäljning av rusdrycker och i fråga om försäljning och utskänkning av pilsnerdricka samt handel med begagnade föremål. Stadsfullmäktige äro skyldiga att avgiva förslag eller yttranden i frågor, vilka blivit av högre myndighet eller magistraten hänskjutna till dem.

Slutligen utse stadsfullmäktige ledamöter eller andra funktionärer i vissa statliga organ (exempelvis taxeringsnämnder) liksom även i flera enskilda institutioner.

Den kommunala självbeskattningsmakten omfattar beslut dels om fastställande av kommunalmedlemmarnas bidragsplikt (skattebeslut), dels om de kommunala medlens användande (anslagsbeslut). I självbeskattningsmakten ingår rätten att förfoga över den kommunala förmögenheten, att upptaga lån samt att kontrollera de administrativa organens ekonomiska förvaltning. I nära samband med självbeskattningsmakten står kommunens makt att bestämma avgifter för begagnande av stadens allmänna anordningar och inrättningar.

Angående stadsfullmäktiges verksamhet se vidare sid. 58.

Med hänsyn till att kommunerna äro att anse dels som privaträttsliga sammanslutningar för samverkan mellan kommunmedlemmarna, dels som offentligrättsliga organ, har man att betrakta kommunalförvaltningen (nämndernas och styrelsernas verksamhet) dels som *egenförvaltning*, eller handhavandet av kommunens egna ekonomiska angelägenheter, dels som *självförvaltning*, eller fullgörandet av offentliga uppgifter, som staten ålagt kommunerna (obligatoriska uppgifter) eller bemyndigat dem (fakultativa uppgifter) att själva handhava.

Till egenförvaltningen höra exempelvis de uppgifter av finansiell, teknisk eller liknande karaktär, som tillhöra drätselnämndens verksamhet samt fastighets-, gatu-, industriverks- och hamnförvaltningen.

De obligatoriska självförvaltningsuppgifterna i Stockholm omfatta framförallt folkundervisning, hälso- och sjukvård, fattigvård, barnavård samt nykterhetsvård. Vidare är att nämna polisväsen, byggnadskontroll, brandväsen samt offentlig arbetsförmedling. Till de fakultativa uppgifterna höra exempelvis de kommunala mellanskolorna samt den kommunala yrkesundervisningen. Ett visst mått av egenförvaltning är emellertid även ansluten till varje självförvaltningsuppgift, beroende på att kommunen till väsentlig del bestrider kostnaderna för verksamheten och ofta med densamma direkt förknippat viss verksamhet av egenförvaltningsnatur (t. ex. fastighetsförvaltning).

Angående kommunalförvaltningen se vidare under resp. nämnder och styrelser.

Kommunalstyrelsens omfattning är icke närmare angiven i författningarna. I kommunallagen stadgas endast, att staden (kommunen) äger att själv »värda sina gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter, såvitt icke handhavandet därav enligt gällande författningar tillkommer annan». Kommunalstyrelsens huvuduppgift är följaktligen att tillgodose kommunmedlemmarnas behov av ordnade yttre förhållanden och reglerad samverkan i olika avseenden samt främst deras gemensamma ekonomiska intressen (»hushållningsangelägenheter»). Kommunen har sålunda icke rätt att, med bortseende från det allmänna gagn, tillgodose allenast särskilda kommundelars eller kommunmedlemmars enskilda intressen. Därjämte är verksamheten begränsad såtillvida, att den icke får omfatta uppgifter, vilka författningsenligt skola handhavas av andra kommuner och menigheter eller av staten. Kommunen får icke heller inlåta sig på affärsföretag, som uteslutande eller till övervägande del äro avsedda att tillföra kommunen ekonomisk vinst.

Till kommunmedlemmarnas gemensamma angelägenheter höra givetvis även de uppgifter, som staten genom särskilda författningar ålagt eller bemyndigat kommunen att handhava (d. v. s. självförvaltningsuppgifter), varjämte kommunen äger befogenhet att driva eller understödja verksamhet, vilken kan anses på ett naturligt sätt ersätta eller fullständiga kommunens självförvaltning (den är sålunda exempelvis berättigad att understödja vissa utom-

stående institutioner med sådan verksamhet, jfr sid. 342).

Författningar. Lag om kommunalstyrelse i Stockholm 15 juni 1935, med följande ändringar: 3 april 1936 rör. ändr. valperiod för stadsfullmäktige m. fl.; 12 juni 1936 rör. kommunal fondbildning m. m.

De kommunala valen i Stockholm regleras av följande författningar. Kommunala vallagen 6 juni 1930, med ändr. 10 och 17 juni 1932 samt 3 april 1936. K. kung. 13 mars 1931 om upprättande av röstlängd för val till riksdagens andra kammare samt av kommunal röstlängd, med ändr. 15 aug. 1933. K. kung. 27 juni 1930 med närmare bestämmelser ang. valsedelsförsändelse vid kommunalval m. m. K. kung. 3 juli 1930 rörande formulär till protokoll vid stadsfullmäktigval m. m. Valordning för Stockholms stad, gällande vid val av stadsfullmäktige samt för upprättande av förslag till borgmästar-, rådmans- eller magistratssekreterarsyssla, fastställd av k. m:t 11 febr. 1910, med ändr. 24 jan. 1914 och 24 maj 1918.

För den kommunala beskattningen gälla följande huvudsakliga stadganden. Kommunkattelag 28 sept. 1928, med ändr. 3 aug. 1929, 6 juni 1930, 22 juni och 30 aug. 1932, 9, 14 och 26 juni 1933 samt 15 juni 1934. K. förordn. 28 sept. 1928 om kommunal progressivskatt. Lag om skogsaccis 28 sept. 1928. K. förordn. 28 sept. 1928 om ändrade grunder för utgörande av vissa kommunala utlagor.

För den kommunala ekonomiska förvaltningen gäller dessutom lagen om kommunal fondbildning den 12 juni 1936.

Stockholms stadsfullmäktige

och i samband därmed stående institutioner.

Stadsfullmäktige.

Stadshuset (ingång från gården, sydöstra hörnet, stora tornet), 1 tr. (postadress: postfack, Stockholm 1); t. »stadshuset». Ingång för åhörare: från gården, portiken i sydöstra hörnet, 4 tr.

Sessionstider: ett ordinarie sammanträde, vanligen tredje måndagen, i varje månad (utom juli och aug.), f. ö. när omständigheterna påfordra.¹⁾

Stadskollegiet, borgarråden och stadsfullmäktiges kansli (stadskansliet): ingång över gården, stora trappan t. h., 1 tr. (se vidare nedan sid. 69—72).

Kommunens beslutanderätt utövas genom 100 för fyra år (tjänstgöringsår) valda stadsfullmäktige. Val äger rum vart fjärde år. Överståthållarämbetet bestämmer efter förslag av stadsfullmäktige indelningen i valkretsar jämte antalet fullmäktige för varje valkrets. F. n. är staden indelad i fem valkretsar, av vilka den första väljer 18, den andra 22, den tredje 23, den fjärde 18 och den femte 19 stadsfullmäktige. (Se vidare nedan.) Vid valen tillämpas proportionell valmetod. Röstlängd för valet upprättas under magistratens insee av mantalsavdelningen inom överståthållarämbetets avdelning för skatteärenden. Valet företages inför av magistraten utsedda deputerade.

Enligt numera gällande bestämmelser skall val av stadsfullmäktige förrättas tredje söndagen i september månad. De stadsfullmäktige, som år 1935 valdes för tiden $\frac{1}{4}$ 1935— $\frac{31}{3}$ 1939, skola frånträda sina befattningar den 30 sept. 1938, och nytt val av stadsfullmäktige skall således äga rum den 18 sept. 1938.

¹⁾ Stadsfullmäktiges ordinarie sammanträden under tiden 1 april 1937—1 okt. 1938, efter sammanträdet den 1 april, äro utsatta till den 24 maj, 21 juni, 20 sept., 18 okt., 15 nov. och 6 dec. 1937 samt 24 jan., 21 febr., 21 mars, 25 april, 16 maj, 20 juni och 19 sept. 1938 ävensom därefter den 1 okt. 1938.

Rösträtt vid val av stadsfullmäktige tillkommer envar i staden mantalsskriven man eller kvinna, som är svensk undersåte och senast under nästföregående kalenderår uppnått 23 års ålder samt ej är omyndig eller i konkurstillstånd, ej är av fattigvården omhändertagen för varaktig försörjning, ej häftar för mera än två års av till betalning under de tre senaste åren förfallna kommunalutskylder och ej utesluts på grund av ådömd straffpåföljd. Den omständigheten, att endera av äkta makar saknar rösträtt eller är från dess utövning utesluten, inverkar ej på den rösträtt, som tillkommer den andra maken. (Beträffande för valförrättning, röstning och röstsammanräkning m. m. gällande föreskrifter hänvisas till kommunala vallagen.)

Beträffande valbarhet gäller, att stadsfullmäktige skola väljas bland de röstberättigade, som äro boende inom staden och uppnått tjugufem års ålder. Stadsfullmäktig kan ej den vara, som: a) är omyndig; b) är i konkurstillstånd; c) är av allmänna fattigvården omhändertagen för varaktig försörjning; d) häftar för honom påförda utskylder till staden, vilka förfallit till betalning under något av de tre sistförflutna kalenderåren; e) på grund av honom ådömd straffpåföljd icke må utöva allmän befattning; eller f) är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan. — Följande personer må icke vara stadsfullmäktige: överståthållaren, underståthållaren och polismästaren, annan ämbetsman, tjänsteman eller betjänt vid överståthållarämbetet, stadsfogde och hans biträden samt allmän åklagare i staden, ej heller tjänsteman eller betjänt, som är anställd vid stadens drätsel eller annat dess förvaltande verk och är för sin befattning redovisningskyldig. — Ej må annan avsäga sig uppdrag att vara stadsfullmäktig än: a) ämbets- eller tjänsteman, som av sin befattning är hindrad att fullgöra uppdraget; b) den som uppnått sextio års ålder; c) den som eljest uppgiver hinder, vilket godkännes av flertalet bland övriga fullmäktige; eller d) vid valet den som de fyra senaste tjänstgöringsåren, det är då valet sker inberäknat, tjänstgjort såsom stadsfullmäktig.

Stadsfullmäktiges tjänstgöringsår, som hittills räknats fr. o. m. den 1 april t. o. m. den

31 mars nästföljande år, skall fr. o. m. den 1 okt. 1938 räknas fr. o. m. den 1 okt. t. o. m. den 30 sept. påföljande år.

Vid första sammanträdet för tjänstgöringsåret utse stadsfullmäktige bland sig en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande. Med hänsyn till omläggningen av tjänstgöringsåret (se ovan) skall val av ordförande och förste och andre vice ordförande å första sammanträdet i april 1937 övergångsvis avse tiden till den 1 okt. 1938.

»Stadsfullmäktiges förhandlingar skola vara offentliga; dock må fullmäktige för någon särskild fråga besluta, att överläggningen skall hållas inom stängda dörrar» (ur § 35 i kommunallagen). »Stadsfullmäktige må ej ärenda företa eller besluta däri, såvida icke flera än hälften av dem äro tillstädes» (ur § 19 i kommunallagen).

»Stadsfullmäktige äro skyldiga att, efter sakens beskaffenhet, antingen meddela yttrande eller fatta beslut över alla de frågor, vilka blivvit av högre myndighet eller av magistraten hänskjutna till dem. Det tillkommer också stadsfullmäktige att meddela beslut i ärenden, som av stadens nämnder blivvit på grund av deras uppdrag underställda fullmäktiges prövning, ävensom i fråga, som väckts genom motion av borgarråd eller fullmäktig.» (Ur § 21 i kommunallagen.)

Vill stadsfullmäktig till borgarråd framställa spörsmål (interpellation) i ärende, som tillhör stadsfullmäktiges handläggning, skall detsamma, skriftligen afvattat, ingivas till stadskansliet minst fem dagar före det sammanträde, vid vilket spörsmålet är avsett att framställas. Å fullmäktige ankommer att utan föregående överläggning besluta, huruvida spörsmålet må framställas eller icke. Lämnas sådant medgivande, skall spörsmålet överlämnas till vederbörande borgarråd och av denne så snart ske kan besvaras.

För att vinna bindande kraft skola stadsfullmäktiges beslut underställas k. m:ts prövning och fastställelse, då de angå: a) avhånde eller pantförskrifning av sådan staden tillhörig fastighet, som för något dess gemensamma nytta avseende ändamål tillfallit staden genom gåva eller testamente, eller som till bestridande av något bland stadens allmänna behov blivvit bestämd, ävensom överenskommelse, som medför ändring i någon stadens rättighet till sådan fastighet; b) upptagande av lån, med vissa i författningen närmare angivna undantag; c) nya eller förhöjda avgifter å den allmänna rörelsen för begagnande av de platser, som anvisats åt densamma, eller de inrättningar, som äro gjorda till dess betjänande. Härjämte skola reglemente för stadens kassa- och räkenskapsväsen, närmare bestämmelser om revisionen (revisionsstadga) samt instruktioner för vissa enligt specialförfattningar upprättade nämnder (självförvaltningsnämnder) fastställas av k. m:t. — Beslut, som skall underställas k. m:ts pröv-

ning, skall insändas till överståthållarämbetet, som har att överlämna handlingarna, jämte eget yttrande, till k. m:t.

Överståthållarämbetets stadfästelse erfordras för att giva gällande kraft åt beslut, vilka: a) avse viss ersättning till stadsfullmäktiges ordförande och vice ordförande samt arvode till ledamot av stadskollegiet eller nämnd för särskilt uppdrag, där beslutet ej allenast innefattar förnyande av dylikt för nästföregående år fattat, lagligen gällande beslut; b) avse utgifter, som erfordra uttaxering under längre tid än fem år; eller c) avse skattedifferentiering. — Vagrar överståthållarämbetet sökt fastställelse, skall skäl därtill uppgivas, och äga stadsfullmäktige i sådant fall att avgöra, huruvida frågan skall underställas k. m:ts prövning.

För beslut i stadsfullmäktige erfordras två tredjedelar av de i omröstningen deltagandes röster, då beslutet avser: a) avhånde eller fastighet eller därifrån härflutande rättighet eller inköp av fastighet, där ej avhåndandet eller inköpet avser genomförande av fastställd stadsplan, tomtindelning eller stomplan; b) beviljande av nytt anslag eller behov; c) anslagshöjningar eller återupptagande av tidigare anslag, därest den allmänna kommunalskatten jämte den högsta kyrkokommunala utdebiteringen i staden överstiger vissa i lagen angivna gränser; d) beviljande av anslag, vartill medel skola anskaffas genom upplåning; e) upptagande eller förnyande av lån, därunder inbegripet ingående av borgen, eller förlängning av tiden för erhållet låns återbetalande; eller f) efterskänkande av oguldna stadsutskylder, där fråga ej är om antagande av ackord. — Vid val av borgarråd gälla särskilda bestämmelser ang. röstövertikt m. m. (se under stadskollegiet, sid. 69).

Stadsfullmäktige må icke samfällt och omedelbart befatta sig med verkställighetsåtgärder av något slag eller med förvaltning av penningar eller andra tillgångar för kommunens räkning. Förvaltning och verkställighet tillkomma, under överinseende av överståthållarämbetet och ledning av stadskollegiet, stadens nämnder (styrelser, direktioner, utskott) eller för särskilda förvaltnings- eller verkställighetsbestyr utsedda personer. Stadskollegiet utser bland borgarråden ordförande i flertalet av dessa nämnder; nämndernas övriga ledamöter samt suppleanter välja stadsfullmäktige bland sig eller stadens andra till fullmäktige valbara inbyggare för en tid av i regel två år; i några nämnder utses därjämte vissa ledamöter av andra myndigheter.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 1 april och 21 dec. 1925 utgår till ledamöter av stadens nämnder, styrelser, vissa kommittéer och delegationer m. m. ävensom till av stadsfullmäktige utsedda revisorer ersättning i form av dagtraktamente med 5 kr. för sammanträdesdag.

Förberedandet m. m. av frågor hos stadsfullmäktige samt övertvakandet av beslutens verkställighet åligger stadskollegiet, som också i

SF

övrigt har att å stadsfullmäktiges vägnar leda förvaltningen av stadens angelägenheter.

Över stadsfullmäktiges beslut kunna besvär anföras hos överståthållarämbetet senast inom 14 dagar efter den dag, då stadsfullmäktiges protokoll offentlig uppläst. Besvär över stadskollegiets eller stadens nämnders beslut kunna, därest icke särskilda föreskrifter härom förefinnas i specialförfattningar, anföras hos överståthållarämbetet inom 14 dagar efter det klaganden erhöi del av beslutet. I överståthållarämbetets utslag i anledning av anförda besvär kan ändring sökas hos k. m:t i socialdepartementet inom 30 dagar efter utslaget meddelande.

Senaste val av stadsfullmäktige (för tiden ¹/₄ 1935—³¹/₃ 1939, numera begränsad till ³⁰/₉ 1938, se sid. 60) ägde rum den 17 mars 1935. Vid valet avgåvos för hela staden sammanlagt 261,406 röster (motsvarande 70,4 % av samtliga röstberättigade). De godkända valsedlarna och de tilldelade stadsfullmäktigplatserna fördelade sig (för alla valkretsar tillsammans) på de viktigare förekommande kartell-, parti- och fraktionsbeteckningarna sålunda: partibeteckningen »Arbetspartiet» 136,283 röster (53 platser), varav fraktionsbeteckningen »Socialdemokraterna» 105,292 röster (45 platser), fraktionsbeteckningen »Socialisterna» 22,473 röster (7 platser) och fraktionsbeteckningen »Kommunisterna» 8,518 röster (1 plats); kartellbeteckningen »Mot ensidigt partivalde» 117,806 röster (47 platser), varav partibeteckningen »De Borgerliga» 82,762 röster (33 platser), samt partibeteckningen »Folkpartiet» 34,911 röster (14 platser), varav fraktionsbeteckningen »Samlingslistan» 26,895 röster (13 platser) och fraktionsbeteckningen »Frisinnade och nykterhetsvänners samlingslista» 8,016 röster (1 plats); partibeteckningen »Nationalsocialisterna» 6,374 röster (ingen plats).¹⁾

Författningar m. m. Lag om kommunalstyrelse i Stockholm 15 juni 1935, med ändr. (jfr sid. 59) 3 april och 12 juni 1936. Arbetsordning för Stockholms stadsfullmäktige, antagen av SF 2 dec. 1935. Instruktion för stadskollegiet i Stockholm, fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. och tillägg 29 maj 1925, 26 april och 26 sept. 1929, 1 aug. 1930 samt 30 dec. 1935. Lag 6 juni 1930 om proportionellt valsätt vid val inom SF m. m. (Se även under kommunalstyrelsen ovan samt stadskollegiet.)

Stat år 1937. Stockholms stads stat för år 1937 har av stadsfullmäktige bestämts sålunda: Utgifter: 296,244,816 kr.; inkomster: 187,479,932 kr. Bristen är avsedd att fyllas dels

genom lånemedel 34,868,250 kr.²⁾, dels genom kommunalskatt 68,546,634 kr.¹⁾ och kommunal progressivskatt 5,350,000 kr.

Stadsfullmäktige

(för tiden t. o. m. den 30 sept. 1938²⁾.)

Ordförande.

Johansson, Johan-Olov, direktör (se nedan); t. »stadshuset» samt 53 41 28.

Förste vice ordförande.

Åkerman, G. R. J., generallöjtnant (se nedan).

Andre vice ordförande.

Ström, O. F., redaktör (se nedan).

Ledamöter

(efter valkrets och ordningsföljd vid valet).

Första valkretsen

(Storkyrkoförs., Katarina och Sofia förs.).
(18 stadsfullmäktige.)

Sandberg, H. K. A., borgarråd. (Soc.-dem.)
Ström, O. F., redaktör, 2:e vice ordf. (Soc.-dem.)
Svensson, G. Anders, byggmästare. (Borg.)
Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru. (Soc.-dem.)
Samuelson, P. O., organisationschef. (Soc. p.)
Larsson, Yngve G. R., borgarråd. (Folkp.)
Pålsson, E. A. V., slöjdläre. (Soc.-dem.)
Ek, V. E., sekreterare. (Soc.-dem.)
Garsten, B. C., ombudsman. (Borg.)
Branting, G., advokat. (Soc.-dem.)
Engberg, J. A. A., murare. (Soc.-dem.)
Bergstrand, K. J. H., professor. (Borg.)
Larsson, Gustaf K., maskinist. (Soc. p.)
Sundin, T. W., tullpackhusarbetare. (Soc.-dem.)
Svedenius, C. G., prakt. läkare. (Folkp.)
Simonson, S. A., ombudsman. (Soc.-dem.)
Runhoff, E. F., brandförman. (Soc.-dem.)
Gustavson, Amandus V. N., målarmästare. (Borg.)

¹⁾ Rör. den utdebiterade kommunalskattens storlek ävensom uppbörden av densamma se sid. 22 och 23 (noterna).

²⁾ De vid valet förekommande parti(fraktions)-beteckningar (jfr ovan), varunder resp. stadsfullmäktige valts, utmärkas på följande sätt: »Borg.» = »De Borgerliga»; »Folkp.» = »Folkpartiet. Samlingslistan»; »Folkp. fris.» = »Folkpartiet. Frisinnade och Nykterhetsvänners samlingslista»; »Komm.» = »Kommunisterna»; »Soc.-dem.» = »Socialdemokraterna»; »Soc.p.» = »Socialisterna».

¹⁾ Rörande rösternas och mandatens fördelning på valkretsar m. m. lämnas närmare uppgifter i »Allmänna val i Stockholm åren 1933—1935» (Stockholms stads statistik. XIV. Val.).

²⁾ I 1937 års stat hava vissa under föregående år beviljade utgifter, att täckas med lånemedel, tillsammans 6,934,181 kr., förts inom linjen.

Andra valkretsen

(Maria, Högalids, Brännkyrka och Epskede förs.).
(22 stadsfullmäktige.)

Karlsson, Wictor E., borgarråd. (Soc.-dem.)
Johansson, Johan-Olov, direktör, stadsfullm:
ordf. (Soc.-dem.)
Masreliez, G. V., häradshövding. (Borg.)
Johansson-Visborg, Anna S., fru. (Soc.-dem.)
Olsson, Arvid E., redaktör. (Soc. p.)
Steenberg, K. J. E., överlärare. (Folkp.)
Andersson, J. Edvin, ombudsman. (Soc.-dem.)
Johansson, Erik G., kassör. (Soc.-dem.)
Wallenberg, G. O., byråingenjör. (Borg.)
Månsson, O. P., instruktör. (Soc.-dem.)
Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde.
(Soc. p.)
Axi, S. G. E., fängelsedirektör. (Borg.)
Eriksson, Bertil K. J., ombudsman. (Soc.-dem.)
Friberg, A. E., stadsbuds-föreståndare. (Soc.-dem.)
Hed-Larson, A., köpman. (Folkp.)
Engman, V. D., förman. (Soc.-dem.)
Lundin, f. Fornstedt, Sigrid A., barnavårdsman.
(Soc.-dem.)
Göransson, C. G. E., droskförare. (Soc. p.)
Lindqvist, G. R., redaktör. (Borg.)
Andersson, Valter O., grovarbetare. (Komm.)
Lundström, W. A., ombudsman. (Soc.-dem.)
Widegren, f. Olovsson, Olga J. B., fru. (Folkp.)

Tredje valkretsen

(Klara, Jakobs, Kungsholms, S:t Görans och
Bromma förs.).
(23 stadsfullmäktige.)

Carström, A. E., spårvägsman.¹⁾ (Soc.-dem.)
Ewerlöf, K. G., direktör. (Borg.)
Lindhagen, C. A., f. d. borgmästare. (Soc.-dem.)
Théel, f. Roth, Elisif, fru. (Borg.)
Höglund, C. Z. K., huvudredaktör. (Soc.-dem.)
Wretling, E. P., civilingenjör. (Folkp.)
Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru. (Soc.-dem.)
Ahlbin, G. H. G., redaktör. (Borg.)
Wiklund, E. O., ombudsman. (Soc.-dem.)
Reuterskjöld, C. B., frih., major. (Borg.)
Andersson, Emil, partisekreterare.²⁾ (Soc. p.)
Lindblom, Edith M., sekreterare. (Folkp.)
Karlsson, K. G. Hjalmar, ombudsman. (Soc.-dem.)
Trönberg, P., f. d. överlärare. (Borg.)
Ahlén, S., kommunalarbetare. (Soc.-dem.)
Grimlund, H. V. A. rektor. (Borg.)
Nyqvist, S. G. B., ombudsman. (Soc.-dem.)
Nyblom, f. Bergström, Eva M. C., redaktör.
(Borg.)
Hermansson, K. T. E., vaktmästare. (Soc.-dem.)
Karlsson, Karl A., förbundsordförande. (Soc.-
dem.)
Törnqvist, K. G. G., professor. (Folkp.)
Ljung, A. J. H., metallarbetare. (Soc.-dem.)
Styrman, G. A., direktör. (Borg.)

Fjärde valkretsen

(Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus förs.).
(18 stadsfullmäktige.)

Liander, M. E., grosshandlare. (Borg.)
Björklund, C. G., borgarråd. (Soc.-dem.)
Arnemark, G. E., järnvägstjänsteman. (Borg.)
Carlsson, Olof, ledamot av försäkringsrådet. (Soc.-
dem.)
Bergvall, J. H., direktör. (Folkp.)
Ferm, A. V., snickare. (Soc.-dem.)
Öman, I., redaktör. (Borg.)
Johansson, Fritz O., kassör.¹⁾ (Soc.-dem.)
Hedelius, A. H., lärare vid stadens tekniska
mellanskola. (Borg.)
Agerby, E. M. (Greta), förbundskassör. (Soc.-dem.)
Niklason, D., grosshandlare. (Folkp.)
Wallin, J. A., f. d. transportmästare. (Soc.-dem.)
Andersson, Ebon M. I., bibliotekarie. (Borg.)
Lenndin, A. J. E., spårvägsman. (Soc. p.)
Berggren, H. A., målarmästare. (Borg.)
Thorell, G. M., prakt. läkare. (Folkp. fris.)
Strand, A. W., landsorganisations kassör.²⁾ (Soc.-
dem.)
Jacobsson, O. E., direktör. (Borg.)

Femte valkretsen

(Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och
Oscars förs.).
(19 stadsfullmäktige.)

Åkerman, G. R. J., generallöjtnant, 1:e vice
ordf. (Borg.)
Larsson, Oscar E., borgarråd. (Soc.-dem.)
Paues, E. W., direktör. (Borg.)
Hernlund, C. A. V., arbetschef vid rikets all-
männa kartverk. (Borg.)
Magnuson, P. K., förgyllare. (Soc.-dem.)
Mårtens, G. H. M., direktör. (Folkp.)
Hellström, Alice U. C., prakt. läkare.³⁾ (Borg.)
Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde. (Soc.-dem.)
Ossbahr, C. P., protokollssekreterare. (Borg.)
Wistrand, K. K:son, direktör. (Borg.)
Andersson, Knut H., tjänsteman. (Soc.-dem.)
Thörn, Elin H. S. L., bitr. föreståndarinna. (Borg.)
Nilsson, Olof, direktör. (Folkp.)
Adamsson, H., ingenjör, ombudsman. (Soc.-dem.)
Henning, K. A., direktör. (Borg.)
Björlin, O. S., prakt. läkare. (Borg.)
Andersson, J. Eric, spårvägsman. (Soc.-dem.)
Lindström, O. W., direktör. (Borg.)
Dernby, f. Körsner, Hedvig E., tf. aktuarie.
(Folkp.)

¹⁾ Efterträdde år 1936 Johansson, Axel R. †
(sedan närmaste efterträdaren, Åhrberg, F. A.
L., avlagt sig uppdraget).

²⁾ Efterträdde år 1937 Borgström, J. W.

³⁾ Efterträdde år 1935 Kleman, C. F.

¹⁾ Efterträdde år 1935 Tengdahl, K. A. †
²⁾ » » 1936 Kilbom, K.

Alfabetisk förteckning över stadsfullmäktige jämte uppgift om deras tjänstgöringstid.¹⁾

Adamsson, H., ingenjör, ombudsman. (V; soc.-dem.) 1931.
 Agerby, E. M. (Greta), förbundskassör. (IV; soc.-dem.) 1935.
 Ahlbin, G. H. G., redaktör. (III; borg.) 1919—1923, 1927.
 Ahlén, S., kommunalarbetare. (III; soc.-dem.) 1935.
 Andersson, Ebon M. I., bibliotekarie. (IV; borg.) 1935.
 Andersson, Emil, partisekreterare. (III; soc. p.) 1936 ^{7/2}.
 Andersson, J. Edvin, ombudsman. (II; soc.-dem.) 1919.
 Andersson, J. Eric, spårvägsman. (V; soc.-dem.) 1925 ^{27/3}—1927, 1931.
 Anderson, Knut H., tjänsteman. (V; soc.-dem.) 1923.
 Andersson, Valter O., grovarbetare. (II; komm.) 1935.
 Arnemark, G. E., järnvägstjänsteman. (IV; borg.) 1927.
 Axi, S. G. E., fängelsedirektör. (II; borg.) 1931.
 Berggren, H. A., målarmästare. (IV; borg.) 1931.
 Bergstrand, K. J. H., professor (I; borg.) 1929 ^{10/2}—1931, 1934 ^{9/12}.
 Bergvall, J. H., direktör. (IV; folkp.) 1931.
 Björklund, C. G., borgarråd. (IV; soc.-dem.) 1918 ^{22/5}.
 Björlin, O. S., prakt. läkare. (V; borg.) 1935.
 Branting, G., advokat. (I; soc.-dem.) 1927.
 Carlsson, Olof, ledamot av försäkringsrådet. (IV; soc.-dem.) 1923.
 Carlsson, se även Karlsson.
 Carström, A. E., spårvägsman. (III; soc.-dem.) 1935 ^{29/11}.
 Dernby, f. Ködersner, Hedvig E., tf. aktuarie. (V; folkp.) 1935.
 Ek, V. E., sekreterare. (I; soc.-dem.) 1925 ^{4/12}.
 Engberg, J. A. A., murare. (I; soc.-dem.) 1931.
 Engman, V. D., förman. (II; soc.-dem.) 1931.
 Eriksson, Bertil K. J., ombudsman. (II; soc.-dem.) 1931.
 Ewerlöf, K. G., direktör. (III; borg.) 1935.
 Ferm, A. V., snickare. (IV; soc.-dem.) 1924 ^{25/4}.
 Friberg, A. E., stadsbudsföreståndare. (II; soc.-dem.) 1931.
 Garsten, B. C., ombudsman. (I; borg.) 1931.
 Grimlund, H. V. A., rektor. (III; borg.) 1934 ^{12/1}.

¹⁾ Årtal, resp. sist angivet årtal, anger början av nuvarande tjänstgöringstid. För person, som vid särskild röstsammanräkning på grund av avgång utsetts till stadsfullmäktig, anges datum för ifrågavarande röstsammanräkning. Då datum icke är angivet har tjänstgöringstiden börjat ^{1/4} (resp. slutat ^{31/3}). Den romerska siffran anger, inom vilken valkrets vederbörande valts; ang. parti(fraktions)beteckningarna se noten sid. 62.

Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde. (V; soc.-dem.) 1919.
 Gustavson, Amundus V. N., målarmästare. (I; borg.) 1935.
 Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru. (I; soc.-dem.) 1919.
 Göransson, C. G. E., droskförare. (II; soc. p.) 1935.
 Hed-Larson, A., köpman. (II; folkp.) 1935.
 Hedelius, A. H., lärare vid stadens tekniska mellanskola. (IV; borg.) 1927 ^{11/2}.
 Hellström, Alice U. C., prakt. läkare. (V; borg.) 1935 ^{20/5}.
 Henning, K. A., direktör. (V; borg.) 1933 ^{12/5}.
 Hermansson, K. T. E., vaktmästare. (III; soc.-dem.) 1931.
 Hernlund, C. A. V., arbetschef vid rikets allmänna kartverk. (V; borg.) 1922 ^{12/5}.
 Höglund, C. Z. K., huvudredaktör. (III; soc.-dem.) 1913—1916 ^{3/5}, 1927.
 Jacobsson, O. E., direktör. (IV; borg.) 1935.
 Johansson, Erik G., kassör. (II; soc.-dem.) 1923.
 Johansson, Fritz O., kassör. (IV; soc.-dem.) 1936 ^{7/11}.
 Johansson, Johan-Olov, direktör, ordf. (II; soc.-dem.) 1931.
 Johansson-Visborg, Anna S., fru. (II; soc.-dem.) 1916 ^{19/12}.
 Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde. (II; soc. p.) 1927.
 Karlsson, Karl A., förbundsordförande. (III; soc.-dem.) 1931.
 Karlsson, K. G. Hjalmar, ombudsman. (III; soc.-dem.) 1931.
 Karlsson, Wictor E., borgarråd. (II; soc.-dem.) 1911.
 Karlsson, se även Carlsson.
 Larsson, Gustaf K., maskinist. (I; soc. p.) 1935.
 Larsson, Oscar E., borgarråd. (V; soc.-dem.) 1912.
 Larsson, Yngve G. R., borgarråd. (I; folkp.) 1935.
 Lenndin, A. J. E., spårvägsman. (IV; soc. p.) 1934 ^{5/10}.
 Liander, M. E., grosshandlare. (IV; borg.) 1917.
 Lindblom, Edith M., sekreterare. (III; folkp.) 1935.
 Lindhagen, C. A., f. d. borgmästare. (III; soc.-dem.) 1903—1909, 1910.
 Lindqvist, G. R., redaktör. (II; borg.) 1927 ^{29/7}.
 Lindström, O. W., direktör. (V; borg.) 1935.
 Ljung, A. J. H., metallarbetare. (III; soc.-dem.) 1932 ^{7/10}.
 Lundin, f. Fornstedt, Sigrid A., barnavårdsman. (II; soc.-dem.) 1931.
 Lundström, W. A., ombudsman. (II; soc.-dem.) 1931.
 Magnuson, P. K., förgyllare. (V; soc.-dem.) 1919.
 Masreliez, G. V., häradshövding. (II; borg.) 1921.
 Månsson, O. P., instruktör. (II; soc.-dem.) 1923.
 Mårtens, G. H. M., direktör. (V; folkp.) 1935.
 Niklason, D., grosshandlare. (IV; folkp.) 1935.

Nilsson, Olof, direktör. (V; folkp.) 1923.
 Nyblom, f. Bergström, Eva M. C., redaktör. (III; borg.) 1927.
 Nyqvist, S. G. B., ombudsman. (III; soc.-dem.) 1931.
 Olsson, Arvid E., redaktör. (II; soc. p.) 1927.
 Ossbahr, C. P., protokollssekreterare. (V; borg.) 1927.
 Paues, E. W., direktör. (V; borg.) 1927.
 Pålsson, E. A. V., slöjdlärare. (I; soc.-dem.) 1923.
 Reuterskjöld, C. B., frih., major. (III; borg.) 1929^{6/12}.
 Runhoff, E. F., brandförman. (I; soc.-dem.) 1935.
 Samuelson, P. O., organisationschef. (I; soc. p.) 1927.
 Sandberg, H. K. A., borgarråd. (I; soc.-dem.) 1910.
 Simonson, S. A., ombudsman. (I; soc.-dem.) 1915—1919, 1935.
 Steenberg, K. J. E., överlärare. (II; folkp.) 1935.
 Strand, A. W., landsorganisationens kassör. (IV; soc.-dem.) 1937^{22/4}.
 Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru. (III; soc.-dem.) 1927.
 Strand, A. W., landsorganisationens kassör. (VI; soc.-dem.) 1937^{24/4}.
 Ström, O. F., redaktör, 2:e vice ordf. (I; soc.-dem.) 1912.
 Styrman, G. A., direktör. (III; borg.) 1926^{21/5}—1931, 1935.
 Sundin, T. W., tullpackhusarbetare. (I; soc.-dem.) 1931.
 Svedenius, C. G., prakt. läkare. (I; folkp.) 1935.
 Svensson, G. Anders, byggmästare. (I; borg.) 1929^{16/10}.
 Théel, f. Roth, Elisif, fru. (III; borg.) 1919^{17/10}.
 Thorell, G. M., prakt. läkare. (IV; folkp. fris.) 1935.
 Thörn, Elin H. S. L., bitr. föreståndarinna. (V; borg.) 1935.
 Trönberg, P., f. d. överlärare. (III; borg.) 1931.
 Törnqvist, K. G. G., professor. (III; folkp.) 1935.
 Wallenberg, G. O., byråingenjör. (II; borg.) 1930^{14/8}.
 Wallin, J. A., f. d. transportmästare. (IV; soc.-dem.) 1919.
 Widegren, f. Olovsson, Olga J. B., fru. (II; folkp.) 1935.
 Wiklund, E. O., ombudsman. (III; soc.-dem.) 1930^{6/8}.
 Visborg, se Johansson-Visborg.
 Wistrand, K. Kson, direktör. (V; borg.) 1931.
 Wretling, E. P., civilingenjör. (III; folkp.) 1932^{16/8}.
 Åkerman, G. R. J., generallöjtnant, 1:e vice ordf. (V; borg.) 1923.
 Öman, I., redaktör. (IV; borg.) 1931.

Sekreterare

(stadssekreterare).

Hildebrand, E., kanslichef (se under stadskansliet).

Beträffande stadskansliet i övrigt se under stadskollegiet, sid. 72.

Stadsfullmäktiges valkommitté.

Enligt § 16 i arbetsordningen för stadsfullmäktige utse fullmäktige vid tjänstgöringsårets första sammanträde en valkommitté med uppdrag att upprätta och till fullmäktige ingiva förslag till de under tjänstgöringsåret ävensom vid nästföljande års första sammanträde förekommande val med undantag av dels val av presidium, dels ock val av borgarråd, stadskollegiets övriga ledamöter och stadsfullmäktiges sekreterare.

Valkommittén består av nio ledamöter jämte lika många suppleanter.

Valkommittén väljer inom sig en ordförande och vice ordförande.

Då val, som tillhör kommitténs behandling, skall hos fullmäktige företagas, skall stadskansliet i god tid förut härom underrätta kommittén. Valkommitténs förslag jämte skiljaktiga meningar, där sådana förekommit, överlämnas till stadsfullmäktige i form av tryckta valsedlar och må ej åtföljas av annat yttrande. Valsedlarna utdelas till fullmäktige.

Senaste val ägde rum den 1 april 1937, utan användande av proportionellt valsätt, för tiden till den 1 okt. 1938 (jfr sid. 60).

Ledamöter.

Höglund, O. Z. K., huvudredaktör, ordf.

Wistrand, K. Kson, direktör, vice ordf.

Ek, V. E., sekreterare.

Nilsson, Olof, direktör.

Magnusson, P. K., förgyllare.

Ahlbin, G. H. G., redaktör.

Karlsson, K. G. Hjalmar, ombudsman.

Nyblom, f. Bergström, Eva M. C., redaktör.

Pålsson, E. A. V., slöjdlärare.

Suppleanter.¹⁾

Lundström, W. A., ombudsman.

Hedelius, A. H., lärare vid stadens tekniska mellanskola.

Friberg, A. E., stadsbuds-föreståndare.

Mårtens, G. H. M., direktör.

Adamsson, H., ingenjör, ombudsman.

Gustavson, Amandus V. N., målarmästare.

¹⁾ Suppleanterna skola vid förfall för ordinarie ledamöter inträda i tjänstgöring partivis i den här angivna ordningen.

SF **Lundin**, f. Fornstedt, Sigrid A., barnavårdsman.
Axi, S. G. E., fängelsedirektör.
Larsson, Gustaf K., maskinist.

Sekreterare (780 kr.).

Ljungborg, O. E., registrator.

Stadsfullmäktiges kommitté för utskänknings- och utminuteringsärenden.

(Utskänkningskommittén.)

Stadskansliet, stadshuset, 1 tr. (postadress: postfack, Stockholm 1); kommitténs ordförande träffas i stadshuset (rådsvåningen) torsdagar kl. 15,30—16,30 (jfr även nedan inspektören).

Enligt §§ 8 och 13 i k. förordningen den 11 juli 1919 ang. försäljning av pilsnerdricka skall stadsfullmäktiges yttrande inhämtas över ansökningar om tillstånd till utminuteri eller utskänkning av pilsnerdricka. Dessutom skall enligt § 22 i k. förordningen den 14 juni 1917 ang. försäljning av rusdrycker stadsfullmäktiges yttrande fortfarande inhämtas över ansökning om tillfällig rättighet att utskänka vin och öl. För preliminär beredning av dylika ärenden tillsätta stadsfullmäktige för ett år i sänder en särskild kommitté. För sin verksamhet hava kommittéledamöterna sinsemellan uppdelat staden så, att var och en av dem har sitt särskilda distrikt (se nedan). Kommittén har anställt en inspektör, som biträder kommittén med inspektioner, värderingar av kaféerelser m. m.

Stadsfullmäktige utsågo den 7 dec. 1936, utan användande av proportionellt valsystem, nio ledamöter i kommittén för år 1937.¹⁾

Ledamöter.

Anderson, Knut H., tjänsteman, stadsfullm., ordf. (inspekterar fjärde polisvakt-distriktet).
Eriksson, J. E. Martin, ombudsman (inspekterar nionde polisvakt-distriktet samt av femte polisvakt-distriktet trakten öster om Drottning- och Norrtullsgatorna).
Hedelius, A. H., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm., vice ordf. (inspekterar första polisvakt-distriktet).
Holm, K. I., järnarbetare (inspekterar tredje polisvakt-distriktet).
Jacobsson, O. E., direktör, stadsfullm. (inspekterar sjunde polisvakt-distriktet).
Lindqvist, G. R., redaktör, stadsfullm. (inspekterar sjuende polisvakt-distriktet).

¹⁾ Ang. den av stadskollegiet tillsatta kommittén för utredning rörande ökat kommunalt inflytande över pilsnerdricksutskänknings, se sid. 308.

Lundström, W. A., ombudsman, stadsfullm. (inspekterar andra och tionde polisvakt-distriktet).
Löfgren, A., förbundsordförande (inspekterar femte polisvakt-distriktet med undantag av trakten öster om Drottning- och Norrtullsgatorna).
Thorell, G. M., prakt. läkare, stadsfullm. (inspekterar åttonde polisvakt-distriktet).

Sekreterare (1,400 kr.).

Schlytern, C. H., kansliråd.

Inspektör (3,840 kr.).

Köhler, J. A.; mottagning å stadskansliet måndagar, onsdagar och fredagar 10—12.

Stadsfullmäktiges kansli.

Se stadskansliet (sid. 72).

Sammanslutningar bland stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktiges diskussionsklubb.

Denna klubb är icke en officiell institution men har dock ansetts böra här i korthet omnämnas. Klubben, vars stadgar antogs den 28 mars 1891, 29 sept. 1892 och 29 jan. 1898, har till ändamål att sammanföra ledamöter av stadsfullmäktige till ömsesidigt tankutbyte samt att medelst diskussioner rörande kommunala frågor utreda och skärskåda dessa från olika synpunkter, särskilt till gagn och ledning för de stadsfullmäktige, vilka icke äro ledamöter av nämnder och styrelser. Klubbens angelägenheter handhavas av tre förtroendemän: ordförande, vice ordförande och sekreterare (tillika kassaförvaltare).

Styrelse.

Hernlund, C. A. V., arbetschef, vice ordf.; **Mårtens**, G. H. M., direktör, sekr. och kassaförv.; **Wallin**, J. A., f. d. transportmästare, ordf.

Arbetarepartiets stadsfullmäktige-grupp.¹⁾

Gruppens medlemsantal är 45.

Styrelse.

Adamsson, H., ingenjör, ombudsman, kassör; **Anderson**, Knut H., tjänsteman; **Höglund**, C. Z. K., huvudredaktör, ordf.; **Karlsson**, K. G.

¹⁾ Gruppen omfattar de stadsfullmäktige, som valts under valårabeteckningen »Socialdemokraterna» (jfr sid. 62 ff.).

Hjalmar, ombudsman, vice sekr.; **Magnuson**, P. K., förgyllare, vice ordf.; **Pålsson**, E. A. V., slöjdlärare, sekr.; **Ström**, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Suppleanter: **Lundström**, W. A., ombudsman; **Sundin**, T. W., tullpackhusarbetare.

Medlemmar.

Adamsson, H., ingenjör, ombudsman (se ovan); **Agerby**, E. M. (Greta), förbundskassör; **Ahlén**, S., kommunalarbetare; **Andersson**, J. Edvin, ombudsman; **Andersson**, J. Eric, spårvägsman; **Anderson**, Knut H., tjänsteman (se ovan); **Björklund**, C. G., borgarråd; **Branting**, G., advokat; **Carlsson**, Olof, ledamot av försäkringsrådet; **Carström**, A. E., spårvägsman; **Ek**, V. E., sekreterare; **Engberg**, J. A. A., murare; **Engman**, V. D., förman; **Eriksson**, Bertil K. J., ombudsman; **Fern**, A. V., snickare; **Friberg**, A. E., stadsbudsforeståndare; **Grönvall**, J. K. (Hanna), hembiträde; **Gustafson**, f. Pettersson, Ruth V. M., fru; **Hermansson**, K. T. E., vaktmästare; **Höglund**, C. Z. K., huvudredaktör (se ovan); **Johansson**, Fritz O., kassör; **Johansson**, Erik G., kassör; **Johansson**, Johan-Olof, direktör, stadsfullm: ordf.; **Johansson-Visborg**, Anna S., fru; **Karlsson**, Karl A., förbundsordförande; **Karlsson**, K. G. Hjalmar, ombudsman (se ovan); **Karlsson**, Victor E., borgarråd; **Larsson**, Oscar E., borgarråd; **Lindhagen**, C. A., f. d. borgmästare; **Ljung**, A. J. H., metallarbetare (se nedan); **Lundin**, f. Fornstedt, Sigrid A., barnavårdsman; **Lundström**, W. A., ombudsman (se ovan); **Magnuson**, P. K., förgyllare (se ovan); **Månsson**, O. P., instruktör; **Nyqvist**, S. G. B., ombudsman; **Pålsson**, E. A. V., slöjdlärare (se ovan); **Runhoff**, E. F., brandförman; **Sandberg**, H. K. A., borgarråd (se nedan); **Simonson**, S. A., ombudsman; **Strand**, A. W., landsorganisationens kassör; **Ström**, f. Hånes, Hildegard A., fru (se ovan); **Ström**, O. F., redaktör; **Sundin**, T. W., tullpackhusarbetare (se ovan); **Wallin**, J. A., f. d. transportmästare; **Wiklund**, E. O., ombudsman (se nedan).

Revisorer.

Sandberg, H. K. A., borgarråd; **Wiklund**, E. O., ombudsman.

Suppleant: **Ljung**, A. J. H., metallarbetare.

Stadsfullmäktiges högergrupp.¹⁾

Gruppens medlemsantal är 33.

Styrelse.

Andersson, Ebon M. I., bibliotekarie; **Berggren**, H. A., målarmästare; **Ewerlöf**, K. G., direk-

tör, vice ordf.; **Liander**, M. E., grosshandlare; **Masreliez**, G. V., häradsbörjning; **Ossbahr**, C. P., protokollssekreterare, sekr.; **Paues**, E. W., direktör; **Öman**, I., redaktör, ordf.

Medlemmar.

Ahlbin, G. H. G., redaktör; **Andersson**, Ebon M. I., bibliotekarie (se ovan); **Arneberg**, G. E., järnvägstjänsteman; **Axi**, S. G. E., fängelsedirektör; **Berggren**, H. A., målarmästare (se ovan); **Bergstrand**, K. J. H., professor; **Björklund**, O. S., prakt. läkare; **Ewerlöf**, K. G., direktör (se ovan); **Garsten**, B. C., ombudsman; **Grimlund**, H. V. A., rektor; **Gustavson**, Amandus V. N., målarmästare; **Hedelius**, A. H., lärare vid stadens tekniska mellanskola; **Hellström**, Alice U. C., prakt. läkare; **Henning**, K. A., direktör; **Hernlund**, C. A. V., arbetschef; **Jacobsson**, O. E., direktör; **Liander**, M. E., grosshandlare (se ovan); **Lindqvist**, G. R., redaktör; **Lundström**, O. W., direktör; **Masreliez**, G. V., häradsbörjning (se ovan); **Nyblom**, f. Bergström, Eva M. C., redaktör; **Ossbahr**, C. P., protokollssekreterare (se ovan); **Paues**, E. W., direktör (se ovan); **Reuterskjöld**, C. B., frih., major; **Styrman**, G. A., direktör; **Svensson**, G. Anders, byggmästare; **Théel**, f. Roth, Elisif, fru; **Thörn**, Elin H. S. L., bitr. föreståndarinna; **Trönberg**, P., f. d. överlärare; **Wallenberg**, G. O., byråingenjör; **Wistrand**, K. Kson, direktör; **Åkerman**, G. R. J., generallojtnant; **Öman**, I., redaktör (se ovan).

Folkpartiets stadsfullmäktige-grupp.¹⁾

Gruppens medlemsantal är 14.

Styrelse.

Bergvall, J. H., direktör, ordf.; **Widgren**, f. Olovsson, Olga J. B., fru, sekr. och kassaförv.; **Wretling**, E. P., civilingenjör, vice ordf.

Medlemmar.

Bergvall, J. H., direktör (se ovan); **Dernby**, f. Körsner, Hedvig E., tf. aktuarie; **Hed-Larsson**, A., köpman; **Larsson**, Yngve G. R., borgarråd; **Lindblom**, Edith M., sekreterare; **Mårtens**, G. H. M., direktör; **Niklasen**, D., grosshandlare; **Nilsson**, Olof, direktör; **Steenberg**, K. J. E., överlärare; **Svedenius**, C. G., prakt. läkare; **Thorell**, G. M., prakt. läkare; **Törnqvist**, K. G. G., professor; **Widgren**, f. Olovsson, Olga J. B., fru (se ovan); **Wretling**, E. P., civilingenjör (se ovan).

¹⁾ Gruppen omfattar de stadsfullmäktige, som valts under väljarbeteckningen »De Borgerliga» (jfr sid. 62 ff.).

¹⁾ Gruppen omfattar de stadsfullmäktige, som valts under väljarbeteckningarna »Folkpartiet. Samlingslistan» och »Folkpartiet. Frisinnade och nykterhetsvänners samlingslista» (jfr sid. 62 ff.).

SF

Socialistiska stadsfullmäktigegruppen.¹⁾

Gruppens medlemsantal är 7.

Styrelse.

Göransson, C. G. E., droskförare, sekr.; Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde, vice

¹⁾ Gruppen omfattar de stadsfullmäktige, som valts under väljarbeteckningen »Socialisterna» (jfr sid. 62 ff.).

ordf.; Samuelson, P. O., organisationschef, ordf.

Medlemmar.

Andersson, Emil, partisekreterare; Göransson, C. G. E., droskförare (se ovan); Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde (se ovan); Larsson, Gustaf K., maskinist; Lennin, A. J. E., spårvägsman; Olsson, Arvid E., redaktör; Samuelson, P. O., organisationschef (se ovan).

Stadskollegiet i Stockholm

och i samband därmed stående institutioner.

Stadskollegiet.

Stadshuset, 1 tr. (postadress: postfack, Stockholm 1); t. »stadshuset». Expedition: se nedan under stadskansliet. (Ang. borgarrådens mottagningar se sid. 71.) Stadskollegiet sammanträder i regel varje torsdag (resp. närmast föregående helgfria dag) kl. 15.

Stadskollegiet har till uppgift att å stadsfullmäktiges vägnar leda förvaltningen av stadens angelägenheter. Kollegiet åligger för sådant ändamål att med uppmärksamhet följa förvaltningen i alla dess grenar, att utan tidsutdräkt göra de framställningar och förslag hos fullmäktige eller vidtagna de åtgärder i övrigt, som härvid befinnas påkallade, att tillse, det ärenden, i vilka fullmäktige skola meddela utlåtanden eller beslut, varda underkastade erforderlig utredning, ävensom bereda och avgiva yttrande i dylika ärenden, samt att övervaka verkställigheten av fullmäktiges beslut. Kollegiet äger att från stadens nämnder (styrelser) eller tjänstemän infordra de yttranden och upplysningar, som för ärendenas utredande äro av nöden, ävensom att hos överståthållarämbetet omedelbart göra framställning om upplysningars infordrande från ämbetsmyndigheter. I alla viktigare ekonomiska ärenden, särskilt beträffande förvärf eller avyttring av fast egendom samt nämndernas förslag till inkomst- och utgiftsstat, skall drätselnämndens yttrande inhämtas. Varje kollegiets utlåtande skall jämte därifrån skiljaktiga meningar befordras till trycket i fortlöpande nummerordning för året (Stadskollegiets utlåtanden och memorial) samt ett exemplar därav överlämnas till envar av stadsfullmäktige. Kollegiet äger därjämte att låta såsom bilagor trycka sådana till ärendena hörande handlingar, som anses böra komma till stadsfullmäktiges kännedom (Bihang till stadskollegiets utlåtanden och memorial). En kortfattad underrättelse om stadsfullmäktiges i anledning av stadskollegiets utlåtanden fattade beslut (vilka för övrigt återfinnas i fullmäktiges tryckta protokoll) skall särskilt befordras till trycket och vidfogas årets utlåtanden.

Stadskollegiet har vidare att årligen utse ledamöter i besvärsnämnden (se sid. 73).

Stadskollegiet utgöres av stadsfullmäktiges ordförande och båda vice ordförande, minst tre, högst sex borgarråd samt ytterligare nio ledamöter, för vilka sistnämnda ersättare skola finnas till lika antal. — Stadsfullmäktiges ordförande och båda vice ordförande innehava ena-

handna befattningar i stadskollegiet (presidiet) samt handlägga ärenden rörande ordningen vid kollegiets sammanträden, uppsättande av föredragningslistor för dessa och i allmänhet frågor rörande arbetets gång inom kollegiet. — Borgarråden väljas av stadsfullmäktige, inom eller utom fullmäktige, för en tid av sex år. Skola samtidigt flera borgarråd tillsättas, anställas, såframt omröstning äskas, särskilt val av varje borgarråd. Den är vald, som erhållit minst två tredjedelar av de avgivna rösterna. Uppnås för visst borgarråd ej denna majoritet, skall detta val uppskjutas till en följande dag. Denna andra omröstning begränsas till dem, som vid den första omröstningen erhållit de flesta rösterna, och avgöres med enkel majoritet (vid lika röstetal sker lottning). Avgår borgarråd före den bestämda tjänstgöringstidens utgång, skall nytt val ske snarast möjligt. Därintill, ävensom vid tjänstledighet, äge stadskollegiet utse annan av sina ledamöter att uppehålla borgarrådstjänsten. Till borgarråd må allenast utses person med synnerlig insikt och erfarenhet i kommunala förvaltningsfrågor eller eljest i allmänna ärv. — De övriga nio ledamöterna samt deras ersättare välja stadsfullmäktige bland sig årligen å första sammanträdet under tjänstgöringsåret¹). Valet skall, om behörigt antal fullmäktige det äskar, ske proportionellt; om så ej sker, skall ordningen mellan ersättarna särskilt bestämmas. — Borgarråd, som längre tid än sex månader i följd eller tillhoppa nio månader under ett år är i behov av tjänstledighet (utöver semester), skall avgå. Om någon av stadskollegiets övriga nio ledamöter är förhindrad att bevista kollegiets sammanträden under längre tid än tre månader i följd eller tillhoppa fem månader under ett år, skall han avgå från befattningen, varvid ersättare inträde enligt lagen om proportionella val inom stadsfullmäktige eller i den ordning, som bestämts vid valet.

Borgarråden åtnjuta arvode, för år räknat, samt rätt till pension efter stadsfullmäktiges bestämmande. Varje borgarråd åtnjuter f. n. ett arvode av 23,000 kr. per år jämte rörligt tillägg enligt för stadens tjänstemän stadgade grunder. Hel pension, som utgår efter tolv års förordnande som borgarråd, skall f. n. utgöra 9,960 kr. jämte rörligt tillägg. Med befattning som

¹) På grund av omläggningen av stadsfullmäktiges tjänstgöringsår (se sid. 60) hade stadsfullmäktige å sitt första sammanträde i april 1937 att förrätta val av presidium samt ledamöter och ersättare i stadskollegiet för tiden till den 1 okt. 1938.

SK borgarråd må ej utan stadsfullmäktiges medgivande förenas annan befattning i stadens tjänst eller därmed följande allmänt eller enskilt uppdrag.

Borgarråden föredraga i stadskollegiet de ärenden, som ankomma på kollegiets handläggning, fördelade enligt av kollegiet fastställd gruppindelning. Vid uppgörande av denna indelning skall iakttagas, att följande ärenden skola tillhöra var sin grupp: a) ärenden av betydelse för stadens ekonomi och särskilt ärenden tillhörande drätselnämndens verksamhetsområde; b) ärenden rörande fastighetsförvaltningen och stadsplanväsendet; c) ärenden rörande hälsovård, sjukvård och fattigvård; d) ärenden rörande undervisningsväsendet. (Rörande den nuvarande indelningen se nedan.) Å vederbörande borgarråd ankommer att vid beredning av ärende, som jämväl berör annan rotel, samråda med borgarrådet för den senare roteln. Särskilt skall sådant samråd äga rum med borgarrådet för första roteln med hänsyn till ärendes ekonomiska sida samt med borgarrådet för sjätte roteln i och för befrämjande av ärendenas formliga och följdriktiga handläggning. Till stadskollegiet inkommande ärenden fördelas av kanslichefen bland borgarråden i enlighet med de fastställda bestämmelserna eller presidiets föreskrifter. Borgarråd äger att, utan föregående fördragning, från vederbörande myndigheter infordra de upplysningar och yttranden, som för beredningen av till hans arbetsområde hörande ärenden äro behöfliga. — Mellan sina övriga ledamöter äger stadskollegiet fördela göromålen på sätt lämpligast synes. De ledamöter, som från början deltagit i huvudsakliga handläggningen av ett ärende, böra om möjligt forfara därmed till slutet.

Borgarråd, som icke är stadsfullmäktigt, skall närvara vid stadsfullmäktiges sammanträden och äger därvid deltaga i överläggningarna med rätt att framställa förslag och få sin mening antecknad till protokollet.

Stadskollegiet utser bland borgarråden ordförande i följande stadens nämnder, nämligen drätselnämnden, tjänstenämnden, fastighetsnämnden, stadsplanenämnden, hälsovårdsnämnden, sjukhusdirektionen, fattigvårdsnämnden, folkskoleledningen, lärings- och yrkesskolestyrelsen, styrelsen över stadens statistiska kontor, biblioteksstyrelsen, arkivnämnden, idrottsstyrelsen, styrelsen över stadens industriella verk, hamnstyrelsen, löneavtalsnämnden, polisenämnden, gatunämnden, slakthus- och saluhallsstyrelsen, kyrkogårdsnämnden samt flyghamnstyrelsen. Vid val av ordförande skall hänsyn tagas till fördelningen av föredragningskyldigheten mellan borgarråden.

Stadskollegiet biträdes vid fullgörandet av sina uppgifter av stadskansliet (se nedan), vars chef, kanslichefen (stadsssekreteraren), tillika tjänstgör som kollegiets sekreterare. Kanslichefen äger deltaga i stadskollegiets överläggningar samt är därvid skyldig att lämna de upplysningar och råd, varom han anmodas, samt att framställa

de erinringar ur rättslig eller allmänt administrativ synpunkt, vartill han finner anledning.

Till juridiskt biträde har stadskollegiet stadskollegiet juristen. Denne är skyldig att verkställa de utredningar och avgiva de utlåtanden av huvudsakligen juridisk natur, som av stadskollegiet eller eljest påkallas, ävensom att vid förfall för kanslichefen uppehålla dennes befattning.

Stadskollegiet sammanträder i regel, där ej annat föranledes, varje torsdag eller, om denna dag är helgdag, närmast föregående helgfria dag.

Överståthållaren (eller, då han är hindrad, underståthållaren) äger övervara stadskollegiets sammanträden samt deltaga i överläggningarna, men ej i besluten. Kollegiet kan ock, då särskilda omständigheter därtill föranleda, medgiva nämndledamot eller förvaltningschef att vid behandlingen av visst ärende vara tillstådes i kollegiet och deltaga i överläggningen med rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

Stadsfullmäktige beslöt den 15 mars 1920, att borgarråden skola vara sex. Senaste val av borgarråd ägde rum: av ett borgarråd den 19 nov. 1934 (för tiden till den 31 dec. 1940), av ett borgarråd den 1 april 1936 (för tiden till den 26 maj 1942), av ett borgarråd den 15 juni 1936 (för tiden till den 1 aug. 1942) samt av tre borgarråd den 15 febr. 1937 (för tiden till den 1 april 1943).

Stadsfullmäktiges val av presidium och stadskollegiets övriga ledamöter jämte ersättare, för tiden 1 april 1937 till 1 okt. 1938, ägde rum den 1 april 1937.

Författningar. Lag om kommunalstyrelse i Stockholm 15 juni 1935, med ändr. 3 april och 12 juni 1936. Arbetsordning för Stockholms stadsfullmäktige, antagen av fullmäktige 2 dec. 1935. Instruktion för stadskollegiet i Stockholm, fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. och tillägg 29 maj 1925, 26 april och 26 sept. 1929, 1 aug. 1930 samt 30 dec. 1935. Arbetsordning för stadskollegiet i Stockholm, antagen av kollegiet 27 maj 1920, med ändr. och tillägg 12 juni 1924, 12 febr. och 1 okt. 1925, 16 jan. 1930 samt 10 mars 1932. Bestämmelser rörande pension för borgarråd 18 nov. 1935. Instruktion för Stockholms stadskansli, fastställd av stadskollegiet 27 maj 1920, med ändr. 12 juni 1924.

Stat år 1937. Utgifter: 935,965 kr. (stadsfullmäktige, stadskollegiet och stadskansliet).

Stadskollegiet.

Ordförande.

Johansson, Johan-Olov, direktör, stadsfullm:s ordf.; t. »Stadshuset» och 53 41 28.

Vice ordförande.

Åkerman, G. R. J., generallöjtnant, stadsfullm:s 1:e vice ordf.

Ström, O. F., redaktör, stadsfullm:s 2:e vice ordf.

Borgarråd.

Sundberg, H. G. F. (vald för tiden t. o. m. $31/7$ 1942) (rotel I, drätselroteln: ärenden av betydelse för stadens ekonomi; andra ärenden, som tillhöra drätselnämndens verksamhetsområde; ärenden rörande stadens avlösings- och pensionsväsen, i den mån sådana icke höra under löneavtalsnämnden; ärenden rörande rättshjälpsanstalten; ärenden rörande utskänkningskommittén samt rörande handel med begagnade föremål och pantlånere), ordf. i drätselnämnden och tjänstnämnden; mottagning: stadshuset, 1 tr.; t. »stadshuset»; alla vardagar, utom måndagar och lördagar, kl. 14—14,30.

Sandberg, H. K. A., stadsfullm. (vald för tiden t. o. m. $31/3$ 1943) (rotel II, fastighetsroteln: ärenden rörande fastighetsförvaltningen, stadsplane- och byggnadsväsendet samt härmed sammanhängande bostads- och kommunikationsfrågor; ärenden rörande stadshuset), ordf. i fastighetsnämnden och stadsplanenämnden; mottagning: stadshuset, 1 tr.; t. »stadshuset»; kl. 11—12.

Karlsson, Victor E., stadsfullm. (vald för tiden t. o. m. $31/3$ 1943) (rotel III, socialroteln: ärenden rörande hälsovård, sjukvård och fattigvård; ärenden rörande nykterhetsnämnden samt i allmänhet frågor av social natur, som icke tillhöra annan rotel), ordf. i hälsovårdsnämnden, sjukhusdirektionen och fattigvårdsnämnden ävensom i arbetslöshetskommittén och i direktionen över Eastmaninstitutet; mottagning: stadshuset, 1 tr.; t. »stadshuset»; kl. 11—12.

Larsson, Oscar E., stadsfullm. (vald för tiden t. o. m. $31/3$ 1943) (rotel IV, undervisningsroteln: ärenden rörande undervisningsväsendet samt i allmänhet ärenden av kulturell natur, som icke tillhöra annan rotel; ärenden rörande barnavården; ärenden rörande statistiska kontoret samt stadens biblioteks- och arkivväsen; ärenden rörande bad och idrott m. m.), ordf. i folkskoleldirektionen, lärnings- och yrkeskolestyrelsen, styrelsen över statistiska kontoret, biblioteksstyrelsen, arkivnämnden och i idrottsstyrelsen ävensom i barnavårdsnämnden; mottagning: stadshuset, 1 tr.; t. »stadshuset»; kl. 11—12.

Björklund, C. G., stadsfullm. (vald för tiden t. o. m. $31/12$ 1940) (rotel V, industriroteln: ärenden tillhörande industriverksstyrelsens, hamnstyrelsens och löneavtalsnämndens arbetsområden samt i allmänhet ärenden rörande handel och sjöfart; ärenden rörande arbetsförmedlingen samt polisenämnden), ordf. i industriverksstyrelsen, hamnstyrelsen, löneavtalsnämnden och polisenämnden; mottagning: stadshuset, 1 tr.; t. »stadshuset»; alla vardagar, utom tisdagar och fredagar, kl. 11—12.

Larsson, Yngve G. R., stadsfullm. (vald för tiden t. o. m. $25/5$ 1942) (rotel VI, gaturoteln: ärenden

rörande gatunämndens verksamhetsområde samt i allmänhet trafikfrågor och ärenden tillhörande slakthus- och saluhallsstyrelsens samt kyrkogårdsnämndens verksamhetsområden; ärenden angående ändringar av de för stadens förvaltning gällande allmänna författningar ävensom andra ärenden av administrativ natur, som icke tillhöra annan rotel), ordf. i gatunämnden, slakthus- och saluhallsstyrelsen, kyrkogårdsnämnden samt flyghamnsstyrelsen; mottagning: stadshuset, 1 tr.; t. »stadshuset»; kl. 11—12.

Övriga ledamöter.

Ahlbin, G. H. G., redaktör.

Ewerlöf, K. G., direktör.

Höglund, C. Z. K., huvudredaktör.

Johansson, Erik G., kassör.

Karlsson, K. G. Hjalmar, ombudsman.

Magnuson, P. K., förgyllare.

Wallin, J. A., f. d. transportmästare.

Wretling, E. P., civilingenjör.

Öman, I., redaktör.

Ersättare.¹⁾

Anderson, Knut H., tjänsteman.

Berggren, H. A., målarmästare.

Adamsson, H., ingenjör, ombudsman.

Ossbahr, C. P., protokollssekreterare.

Ferm, A. V., snickare.

Mårtens, G. H. M., direktör.

Wiklund, E. O., ombudsman.

Styrman, G. A., direktör.

Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru.

Sekreterare.

Hildebrand, E., kanslichef (se nedan).

Beträffande stadskollegiets övriga funktionärer se nedan under stadskansliet.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem revisorer jämte tre suppleanter för granskning av stadskollegiets, drätselnämndens, tjänstenäm-

¹⁾ Ersättare inträder i kollegiet först vid avgång av ordinarie ledamot. — Enligt stadsfullmäktiges beslut vid valet skall för ersättares inträde i stället för avgångens ledamot av stadskollegiet gälla sådan ordning, att vid avgång av någon av ledamöterna hrr Höglund, Erik Johansson, Hjalmar Karlsson, Magnuson och Wallin följande ersättare skola hava företräde, nämligen hrr Knut Anderson, Adamsson, Ferm, Wiklund och fru Ström; att vid avgång av någon av ledamöterna hrr Ahlbin, Ewerlöf och Öman följande ersättare skola hava företräde, nämligen hrr Berggren, Ossbahr och Styrman; att vid avgång av ledamoten hr Wretling ersättaren hr Mårtens skall hava företräde; samt att av flera ersättare, tillhörande samma parti, den skall hava företräde, vars namn blivit tidigare uppfört.

SK dens samt handels- och sjöfartsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år. Nämnade revisorer verkställa även granskning av räkenskaper och förvaltning för de av stadsfullmäktige eller stadskollegiet tillsatta kommittéer och beredningar, i den mån dessas kostnader bestridas av å stadskollegiets eller drätselnämndens stater anvisade medel.

Ericson, T., grosshandlare.
Hermansson, K. T. E., vaktmästare, stadsfullm.
Mattelin, K. G. K., förråds- och vaktmästare.
Trönberg, P., f. d. överlärare, stadsfullm.
Wiklund, E. O., ombudsman, stadsfullm., ordf.

Suppleanter:

Andersson, Emil, partisekreterare, stadsfullm.
Montelius, G. H., aktuarie.
Simonson, S. A., ombudsman, stadsfullm.

Stadskansliet.

Stadshuset, 1 tr. (postadress: postfack Stockholm 1); t. »stadshuset»; expeditionstid: 11—14.

Stadskansliets uppgift är att bestrida sekreterare- och kansligörömmålen hos stadsfullmäktige och stadskollegiet. Det åligger kansliet sålunda bl. a. att biträda vid uppsättningen av förslag till stadskollegiets utlåtanden, med rätt för kansliet att i förekommande fall från vederbörande myndigheter införskaffa erforderliga yttranden och upplysningar, att ombesörja kallelser till samt föra protokoll vid stadsfullmäktiges och stadskollegiets sammanträden, att uppsätta och expediera stadsfullmäktiges och stadskollegiets beslut samt ombesörja brevväxlingen, att ombesörja stenografering vid stadsfullmäktiges sammanträden och tillse, att vederbörande talare beredas tillfälle att kontrollera stenogrammen, samt att ombesörja tryckningen av stadsfullmäktiges protokoll jämte därtill hörande yttranden, hos stadsfullmäktige väckta förslag samt stadskollegiets utlåtanden jämte därtill hörande bihang. Stadskansliet skall därjämte tillhandagå med upplysningar rörande kommunalförvaltningen. Kansliet lyder under stadskollegiet, som fastställer dess instruktion.

Stadskansliets chef är kanslichefen (stadssekreteraren), vilken tillsättes av stadsfullmäktige i den ordning, fullmäktige besluta. Kanslichefen hos stadskollegiet ansvarig för fullgörandet av kansliets uppgifter. Han fördelar arbetet å kansliets tjänstemän samt övervakar, att dessa fullgöra sina åligganden.

Övriga å kansliets stat upptagna tjänstemän tillsätts av stadskollegiet. Stadsjuristen (jfr sid. 70) verkställer utredningar av huvudsakligen juridisk natur samt uppehåller vid förfall för kanslichefen dennes befattning. Sekreteraren åligger att i enlighet med kanslichefens anvisningar uppsätta och expediera utlåtanden och beslut. Sekreteraren uppehåller i förekommande

fall kanslichefens befattning. Finanssekreteraren skall lämna erforderligt sekreterarbiträde åt borgarrådet för drätselroteln samt efter kanslichefens anvisning ombesörja utredningar av ekonomisk natur. Registratören åligger att föra diarium, registratur och andra erforderliga längder och anteckningar samt värda kansliets bibliotek och arkiv, att tillse, att stadsfullmäktiges och stadskollegiets handlingar i behörig ordning och med erforderlig skyndsamhet tryckas, att efter kanslichefens anvisningar handlägga kansliets personalfrågor samt att omhändervisa kansliets kassarörelse och bokföring. Registratören utövar den närmaste ledningen av för maskinskrivning, stenografering, korrekturläsning och därmed sammanhängande göromål anställd personal samt av kansliets expedition.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stadskansli, fastställd av stadskollegiet 27 maj 1920, med ändr. 12 juni 1924.

Kanslichef (28) (stadssekreterare).

Hildebrand, E. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1942);
 mottagningstid: 10,30—11,30.

Stadsjurist (27).

Brück, C. A. S. C. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1943).

Sekreterare (26).

Björkman, C. A. J.

Finanssekreterare (26).

Nordwall, B. I. S.; träffas säkrast 11—12.

Sekreterare hos borgarråd (9,000—6,300 kr.).

Löfquist, T. H. F. (hos borgarrådet för fastighetsroteln);

Garpe, D. A. J. (hos borgarrådet för undervisningsroteln);

Karlöf, E. A. (hos borgarrådet för industriroteln).

Registrator (18).

Ljungborg, O. E.; expeditionstid 10—15.

Stenografer hos stadsfullmäktige (anslag 17,000 kr.).

Cronvall, P. A., förste stenograf; **Widgren, P. G.**;
Schött, C. F. L.; **Junker, S. G.**; **Elfner, E.**

Tre kontorsskrivare (9), två extra kontorsskrivare (4,440—3,000 kr.), ett skrivbiträde (1,980 kr.).

Förste vaktmästare (9).

Johansson, J. V.

Två vaktmästare (7), en vaktmästare, tj. (6), tre extra kontorsvakter (2,580—840 kr.), en extra automobilförare (3,180 kr.).

Stockholms stads besvärsnämnd.

Besvärsnämnden.

*Expedition: stadskansliet (se sid. 72), stadshuset, 1 tr. (postadress: postfack, Stockholm 1); t. »stadshuset»; expediti-
onstid 11—14.*

En redogörelse för den tidigare behandlingen av frågan om inrättande av ett kommunalt besvärsinstitut i tjänstetillsättningsfrågor m. m. finnes intagen i Utl. 1936: nr 350, sid. 1667—1672.

I 1935 års lag om kommunalstyrelse i Stockholm förutsattes i dess 68 §, att enligt särskilda av k. m:t meddelade föreskrifter vissa beslut av stadens nämnder skola kunna överklagas hos stadskollegiet eller hos nämnd. Med stadgaudet har närmast avsetts att möjliggöra inrättandet av ett besvärsinstitut i tjänstetillsättningsfrågor.

Ett sådant besvärsinstitut har därefter kommit till stånd genom en av k. m:t den 5 mars 1937 fastställd stadga ang. besvär i vissa fall över nämnds beslut om tillsättande av eller förordnande å tjänstebefattning å Stockholms stads lönestat. Enligt denna stadga äger den, som ej åtnöjes med nämnds beslut av ifrågavarande art, att anföra besvär däröver hos *Stockholms stads besvärsnämnd*. Från denna besvärsoordning äro undantagna besvär i s. k. självförvaltningsärenden (se sid. 58), för vilka i sådant avseende gäller vad i vederbörande statliga författningar för varje fall finnes stadgat. Besvär skola ingivas till stadskansliet senast före kl. 12 å fjortonde dagen från det den klagande erhöill del av beslutet. Sedan besvär inkommit, skola de genom stadskansliets försorg överlämnas för yttrande till den nämnd, vars beslut överklagats. Innan nämnden avgiver yttrande, skall tillfälle beredas den, som tillsatts eller förordnats å befattningen, att avgiva förklaring över besvären. Sedan yttrande jämte ev. avgiven förklaring inkommit till besvärsnämnden, skall denna, så skyndsamt omständigheterna det medgiva, upptaga ärendet till avgörande. Ändring av överklagat beslut må ej ske, om ej minst fyra av besvärsnämndens ledamöter äro om ändringen ense. Vid ärendes handläggning gälla för ledamöterna vissa jävsbestämmelser (se stadgans § 10). Besvärsnämndens beslut kunna överklagas hos överståthållarämbetet i enlighet med särskilda stadganden i kommunallagens 68 §.

Besvärsnämnden består av fem ledamöter jämte tre suppleanter, vilka utses av stadskollegiet årligen i oktober månad för tiden till nästa val. På grund av omläggningen 1937/38 av stadsfullmäktiges och stadskollegiets arbetsår (se sid. 60 och 69) har dock stadgats, att val till besvärsnämnden första gången skulle företagas i april 1937 för tiden intill nästa val i oktober 1938. Nämnden utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig ordförande och vice ordförande. Till biträde vid fullgörandet av sitt uppdrag antager nämnden en lagfaren, med stadens förvaltning förtrogen sekreterare. Han äger deltaga i nämndens överläggningar med rätt att framställa förslag och få sin mening antecknad till protokollet. Nämndens expedition utgöres av stadskansliet.

Stadskollegiets val av ledamöter och suppleanter i nämnden (se ovan) ägde rum den 8 april 1937 för tiden intill nästa val i oktober 1938.

Författningar. Lag om kommunalstyrelse i Stockholm den 15 juni 1935 (68 §). Stadga ang. besvär i vissa fall över nämnds beslut om tillsättande av eller förordnande å tjänstebefattning å Stockholms stads lönestat, fastställd av k. m:t 5 mars 1937.

Besvärsnämndens ledamöter.

Ledamöter.

(Ordf. och vice ordf. ännu ej utsedda.)

Johansson, Johan-Olov, direktör, stadsfullm:s ordf.

Magnuson, P. K., förgyllare, stadsfullm.

Ström, O. F., redaktör, stadsfullm:s 2:e vice ordf.

Wretling, E. P., civilingenjör, stadsfullm.

Åkerman, G. R. J., generallöjtnant, stadsfullm:s 1:e vice ordf.

Suppleanter.

Ewerlöf, K. G., direktör, stadsfullm.

Höglund, C. Z. K., huvudredaktör, stadsfullm.

Karlsson, K. G. Hjalmar, ombudsman, stadsfullm.

Sekreterare.

Ännu ej tillsatt.

Stockholms stads revisionsväsen.

Revisionsutskottet.

Stadshuset, 4 tr., K. (jfr nedan revisionskontoret).

Vissa historiska uppgifter m. m. rörande stadens revisionsväsen finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.) samt 1936.

I samband med en rätt omfattande omorganisation av revisionsväsendet beslöto stadsfullmäktige den 19 maj 1930 bl. a. att inrätta ett särskilt *revisionsutskott*. Den nya organisationen trädde i verksamhet fr. o. m. år 1931.

Revisionsarbetet inom Stockholms stads förvaltning bedrivs dels genom kommunal revision, dels genom administrativ revision. Den kommunala revisionen är den form, i vilken stadsfullmäktige kunna ställa vederbörande nämnder och styrelser till ansvar för det sätt, varpå dessa handhaft verkställighet och förvaltning inom resp. verksamhetsområden. Den administrativa revisionen däremot äsyftar att utöva en löpande kontroll å redovisningen, penningförvaltningen m. m. inom samtliga verksamhetsgrenar. Den förra revisionen äsyftar en saklig granskning av förvaltningen övervägande ur lämplighetssynpunkt, medan den administrativa revisionen har till uppgift att utöva en i huvudsak formell kontroll av den ekonomiska förvaltningen, d. v. s. prövning av utgifters och inkomsternas siffermässiga riktighet samt deras överensstämmelse med gällande författningar, fattade beslut etc. Den kommunala revisionen utföres såsom förtroendeuppdrag av revisorer, valda av stadsfullmäktige, under det att den administrativa revisionen verkställs av tjänstemän, tillhörande ett särskilt kommunalt verk, revisionskontoret.

De båda formerna för revisionsverksamheten hava emellertid samma huvudsyfte, nämligen utövande av kontroll över förvaltningen, och äga följaktligen ett nära samband med varandra. Den kommunala revisionen måste föregås av och i viss utsträckning stödja sig på den administrativa; den senare å sin sida äger i sista hand inga andra medel till sitt förfogande för vinnande av påyrkade rättelser än att till de kommunvalda revisorerna framföra sina anmärkningar, att av dessa upptagas, i den mån de anse skäl härför föreligga.

De viktigare bestämmelserna rörande revisionsarbetets organisation — utöver vad som innefattas i kommunallagen §§ 20, 51—53 (se nedan) — hava sammanfattats i en särskild författning, revisionsstadgan för Stockholm. Enligt denna tillkommer den närmaste ledningen av det kommunala revisionsarbetet en särskild institution, revisionsutskottet, bestående av sju ledamöter jämte sju suppleanter, vilka årligen i december månad utses av stadsfullmäktige bland de för de olika förvaltningsnämnderna utsedda revisorerna. Revisionsutskottet har till uppgift att övervaka revisionsarbetets allmänna gång, utöva ledningen av stadens revisionskontor samt handlägga de revisionsarbetet berörande angelägenheter i övrigt, vilka av stadsfullmäktige åt utskottet överlämnas. För handläggning av vissa frågor av mindre betydelse har revisionsutskottet jämlikt § 9 i revisionsstadgan tillsatt särskilda delegerade, bestående av utskottets ordförande och vice ordförande samt stadsrevisorerna.

Ordförande i revisionsutskottet utses av stadsfullmäktige bland utskottets ledamöter. Vice ordförande utser utskottet inom sig. Vid ledningen av revisionskontorets arbeten biträdes utskottet av detta kontors chef, stadsrevisorerna (se nedan), vilken jämväl äger närvara vid utskottets sammanträden, med rätt att deltaga i överläggningarna men ej i besluten.

Revisionskontorets räkenskaper skola granskas av tjänstenämnden i avseende å utgifter för löner, arvoden och pensioner. Därjämte skall revisionsutskottet årligen för stadsfullmäktige framlägga en översikt över revisionskontorets utgifter i olika hänseenden med upplysning tillika om resultatet av tjänstenämndens granskning.

Författningar. Lag om kommunalstyrelse i Stockholm §§ 20, 51, 52, 53. Revisionsstadga för Stockholm, fastställd av k. mt den 9 april 1936.

Stat år 1937 (för revisionskontoret). Utgifter: 396,740 kr.; inkomster: 1,150 kr.

Revisionsutskottets ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadsfullmäktige).

Wiklund, E. O., ombudsman, stadsfullm.

Vice ordförande.

Forssberg, E. V., direktör.

Övriga ledamöter.

Edman, J. F., kamrerare.

Holm, K. I., järnarbetare.

Montelius, G. H., aktuarie.

Trönberg, P., f. d. överlärare, stadsfullm.

Wallin, H. E., kassör.

Suppleanter.¹⁾

Lagergren, D. G., kassör.

Breding, G. E., förste stationsskrivare.

Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

Eriksson, J. E. Martin, ombudsman.

Garsten, B. C., ombudsman, stadsfullm.

Carlsson, Alfred, sekreterare.

Mattelin, K. G. K., förordningsmästare.

Sekreterare (1,500 kr.).

von Krusenstjerna, C. G. A., revisor (se nedan).

Revisionsutskottets delegerade.

Wiklund, E. O., ombudsman, stadsfullm.; Forssberg, E. V., direktör; Billing, J. M. A., stadsrevisor.

Av stadsfullmäktige utsedda revisorer hos stadens nämnder och styrelser.

Jämlikt § 51 i 1935 års lag om kommunalstyrelse i Stockholm, skola stadsfullmäktige årligen genom revisorer, vilka fullmäktige utse, granska dem underlydande nämnders förvaltning under nästföljande året. Sedan revisionsberättelse till fullmäktige inkommit och vederbörande fått tillfälle att förklara sig över gjorda anmärkningar, äga fullmäktige att besluta »huruvida framställd anmärkning skall förfalla och ansvarsfrihet för förvaltningen meddelas eller laga åtgärd för bevarande av stadens rätt skall vidtagas».

I fråga om valbarhet till revisionsuppdrag, jäv att deltaga i sådant val samt i beslut i anledning av revision stadgas i samma paragraf, att »den, vilken såsom ledamot av stadskollegiet eller av någon stadens nämnd eller eljest är redovisningskyldig till staden, må icke väljas till

¹⁾ Suppleanterna äro här upptagna i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat ordföranden och vice ordföranden), vilkas ersättare de enligt utskottets beslut i första hand skola vara.

revisor eller revisorssuppleant för granskning av förvaltning, för vilken han har att redovisa, ej heller deltaga i val av revisor eller revisorssuppleant för granskning av sådan förvaltning eller i beslut med anledning av granskningen».

Enligt revisionsstadgan för Stockholm skall för varje nämnd eller grupp av nämnder, för vilken särskilda revisorer utsetts, av stadsfullmäktige vid valet av revisorer tillika bland dem utses en ordförande, vilken det åligger att kalla revisorerna till sammanträde samt leda arbetet.

Där ej särskilda bestämmelser annat föranleda, skall revisionsförrättning vara avslutad inom utgången av september månad året efter det revisionen avser. Över verkställd revision skall berättelse avgivas så tidigt, att ärendet efter inhämtande av vederbörandes förklaringar och utlåtanden kan företagas senast vid det ordinarie sammanträdet i november månad.

Revisorerna skola (under månaden näst efter valet) för sitt arbete uppgöra en arbetsplan, som skall överlämnas till revisionsutskottet. Å revisionsutskottet ankommer att granska de uppgjorda planerna och med ledning av dem tillse, att revisionsarbetet bedrivs på vederbörligt sätt och avslutas inom föreskriven tid. Utskottet har även i övrigt att meddela revisorerna erforderliga anvisningar i frågor av allmän betydelse för revisionsarbetet samt beträffande formerna för detta arbete.

Vid revisionsarbetet äro vederbörande förvaltningar ävensom revisionskontoret och dess tjänstemän skyldiga att tillhandagå med de upplysningar och det biträde, varom de av revisorerna anmodas. Likaså äro stadens cheftjänstemän och stadsrevisorn samt föreståndaren för vederbörande revisionslott skyldiga att efter kallelse närvara vid revisorernas sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna. Över anmärkning, som revisionskontoret framställt, få revisorerna ej fatta beslut annat än i närvaro av stadsrevisorn eller annan av honom utsedd tjänsteman. Den av revisionskontorets tjänstemän, som stadsrevisorn därtill utser, är jämväl skyldig att tjänstgöra såsom sekreterarbiträde åt vederbörande revisorer.

Beträffande av stadsfullmäktige utsedda revisorer för granskning av vissa utanför kommunalförvaltningen stående institutioners räkenskaper och förvaltning se under avd. 4 (sid. 314). Enligt stadsfullmäktiges beslut skall person, som av fullmäktige utses för revision av utom kommunalförvaltningen stående institution, även om frågan om ansvarsfrihet för institutionens förvaltning ej ankommer å stadsfullmäktiges prövning, hos stadsfullmäktige, med överlämnande av revisionsberättelsen, anmäla fullgörandet av sitt uppdrag.

Författningar. Lag om kommunalstyrelse i Stockholm §§ 20, 51, 52, 53. Revisionsstadga för Stockholm, fastställd av k. m:t 9 april 1936.

Revisorer

(för granskning av stadens nämnders och styrelseras räkenskaper och förvaltning under år 1937).

Beräffande dessa se under vederbörande nämnd eller styrelse m. m.

Jfr även en av stadsfullmäktige den 2 december 1935 fastställd tabell, innehållande förteckning över de nämnder och styrelser m. m., för vilka revisorer skola utses, ävensom uppgift å antalet revisorer, jämte suppleanter, i varje fall (införd i Kf 1935: nr 57).

Stockholms stads revisionskontor.

Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset»; (Betr. 4:e—10:e revisionslotterna se nedan); *expeditionstid: 9—12 samt 13—14,30.*

Enligt revisionsstadgan för Stockholm har revisionskontoret till uppgift att verkställa den administrativa revisionen av stadens medelsförvaltning, och åligger det kontoret i sådant avseende att granska räkenskaper jämte tillhörande handlingar dels för stadens nämnder ävensom för överståthållarämbetet och magistraten, i vad angår användningen av anslag, som av stadsfullmäktige beviljats, dels ock, där sådant särskilt föreskrives, för av staden understödda korporationer och inrättningar, samt, i den mån granskningen fullgöres, hålla räkenskaperna för varje särskild förvaltningsgren de av stadsfullmäktige för densamma utsedda revisorerna tillhanda ävensom till dem avlämna årligen upprättad förteckning över de av revisionskontoret avgivna, till dessa revisorers granskningsområde hörande anmärkningar. Kontoret åligger vidare att särskilt uppmärksamma de kontrollanordningar, som för revisionsarbetets underlättande inom olika förvaltningsgrenar vidtagas, samt att avgiva de förslag till sådana anordningars förbättring, som kontoret kan finna erforderliga, ävensom att med uppmärksamhet följa utvecklingen inom stadens kassa- och räkenskapsväsen samt avgiva förslag till de ändringar härutinnan, som finnas behöfliga.

Stadsfullmäktige hava fastställt vissa tidpunkter (varierande mellan 1 mars och 1 juni), inom vilka vederbörande myndigheters räkenskaper för närmast förflytet år skola vara avslutade och avlämnade till revisionskontoret.

Revisionskontorets granskning skall avse att kontrollera, att räkenskaperna äro riktiga till siffran, att de äro fullständigt verifierade, att inkomsterna uppburits och redovisats samt utgifterna verkställt och bokförts i enlighet med gällande stat eller eljest av stadsfullmäktige fastställda inkomstittitlar eller beviljade anslag, gällande taxor och författningar, upprättade kon-

trakt, vederbörande myndigheters beslut och i övrigt givna föreskrifter. Vid granskningen skall tillses, att stadens rätt och bästa behögen iakttagas. I största möjliga omfattning skall revisionskontorets arbete avse att i samarbete med vederbörande myndigheter undanröja anledning till revisionsanmärkning.

Revisionskontoret äger att från vederbörande nämnder eller underlydande verk erhålla de protokoll, räkenskaper och övriga handlingar, som för granskningsarbetets verkställande finnas nödiga. Kontoret äger därjämte att hos de myndigheter och institutioner, vilkas räkenskaper av kontoret granskas, verkställa inventeringar av kassor, värdehandlingar och förråd samt undersökningar rörande redovisningsväsendet.

Revisionskontoret, vars chef är stadsrevisor, är f. n. uppdelat å tio revisionslotter. Revisionslotternas omfattning framgår här nedan.

Författningar. Revisionsstadga för Stockholm, fastställd av k. m:t 9 april 1936.

Stat år 1937. Utgifter: 396,740 kr.; inkomster: 1,150 kr.

Stadsrevisor (25).

Billing, J. M. A.; mottagningstid: 10—12.

Revisionskontorets expedition.

Registrator (9).

Lindahl, Hulda A.

1:a revisionslotten.

(Granskningen av Stockholms stads bokslut m. m.)

Förste revisor (21).

Anderzon, A. O. W.

2:a revisionslotten.

(Granskningen av räkenskaper och bokslut för drätselnämnden — däribland utanordningsväsendet, stadens fonder, lån och låne medel — jämte överståthållarämbetet utom polisverket, magistraten, stadskollegiet, tjänstenämnden, arbetslöshetskommittén, skönhetsrådet, styrelsen över Liljevalchs konsthall, handels- och sjöfartsnämnden, löneavtalsnämnden, styrelsen för Östermalms idrottsplats, samtliga av stadsfullmäktige eller stadskollegiet tillsatta kommittéer och beredningar — i den mån deras kostnader belasta stadskollegiets eller drätselnämndens stater — ävensom »främmande institutioner».)

Revisor (19).

Romstedt, G. E. H.

Bokhållare (17).

Lindberg, C. S.

Bokhållare (13)

(dessutom tilläggsarvode 600 kr.).

Lundbäck, K. G. E.; t. 21 12 62.

3:e revisionslotten.

(Granskningen av fastighetsnämndens, byggnadsnämndens och stadsplanenämndens räkenskaper och bokslut.)

Revisor (19).

von Krusenstjerna, C. G. A.

Bokhållare (13)

(dessutom tilläggsarvode 210 kr.).

Kjellgren, G. F.

4:e—6:e, 8:e—10:e revisionslotterna.

Kungsgatan 34, C.; t. 10 70 24 (expeditionen), 10 70 51 (konferensrummet); 10 70 41, 10 70 44 (4:e lotten); 10 70 08, 10 70 41 (5:e lotten); 10 70 52 (6:e lotten); 10 70 26, 10 70 82 (8:e lotten); 10 70 81, 10 70 82 (9:e lotten); 10 70 76 (10:e lotten).

4:e revisionslotten.

(Granskningen av hälsovårdsnämndens, sjukhusdirektionens och direktionens över Eastmaninstitutet räkenskaper och bokslut.)

Revisor (19).

Erdmann, F. D.; t. 10 70 37.

Bokhållare (13)

(dessutom tilläggsarvode 210 kr.).

Edwall, E. H. A.; t. »hälsovårdsnämnden».

5:e revisionslotten.

(Granskningen av fattigvårdsnämndens, nykterhetsnämndens, styrelsens för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå samt barnavårdsnämndens räkenskaper och bokslut.)

Revisor (19).

Hedenstierna, C. A. O. H.; t. 10 70 08.

Bokhållare (13).

Billström, D. E.; t. »fattigvårdsnämnden»; Ericson, E. Hj.; t. 10 16 80.

6:e revisionslotten.

RU

(Granskningen av folkskoledirektionens, styrelsens över statistiska kontoret, biblioteksstyrelsens och arkivnämndens räkenskaper och bokslut.)

Revisor (19).

Lindberg, A. E.; t. 10 70 52.

Bokhållare (13).

Enström, G. F. A.; t. 10 70 52.

7:e revisionslotten.

Se nedan.

8:e revisionslotten.

(Granskningen av gatunämndens, slakthus- och saluhallsstyrelsens samt kyrkogårdsnämndens räkenskaper och bokslut.)

Revisor (19).

Alvarsten, S. F. N.; t. 10 70 17.

Bokhållare (13).

Norén, W. K. N.; t. 10 70 26.

9:e revisionslotten.

(Granskningen av polisverkets och polisenämndens samt hamnstyrelsens och flyghamnssstyrelsens räkenskaper och bokslut.)

Revisor (19).

Stahrne, E. W.; t. 10 70 80.

Bokhållare (13).

Berndt, C. E.; t. 10 70 81.

10:e revisionslotten.

(Granskningen av rättshjälpsanstaltens lärlings- och yrkesskolestyrelsens, idrottsstyrelsens samt arbetsförmedlingens räkenskaper och bokslut.)

Revisor (19).

Sylvan, C. O.; t. 10 70 72.

Bokhållare (13).

Wahman, A. G. V.; t. 10 70 76.

7:e revisionslotten.

Torsgatan 22, Va. (gasverket); t. »gasverket»; Tulegatan 13, Va. (elektricitetsverket), t. »elverket»; Torsgatan 30, Va. (vattenledningsverket), t. »vattenledningsverket».

(Granskningen av industriverksstyrelsens räkenskaper och bokslut.)

RU

Revisor (19).

Perndahl, M. B.; t. 30 14 73.

Bokhållare (17).

Strömberg, R. I.; t. »elverket».

Bokhållare (13).

Hanström, R. (dessutom tilläggsarvode 210 kr.);
t. »gasverket»; Alinder, E. G.; t. »vattenled-
ningsverket».

Amanuenser (4,800—2,820 kr.).

Halberstadt, B. F. J.; Romare, J. P.; Hül-
phers, T. H.; Magnusson, O. M. R.; Abelin,
H. O. H. R:son; Almgren, E. W.; Haggren,
A. T.; Persson, J. O.; Österberg, P.; Almé,
Hj. E.; Fält, G. H.; Bronner, O. R.; Ek,
K. E. V.; Swahn, C. E. E. (T.); Ålander, A.
L.; Beckander, J. E. B.

Sju kontorsskrivare (7), fem manliga *extra*
biträden (2,520—1,800 kr.) samt två kvinn-
liga *e. o. tjänstemän* (2,100—1,680 kr.), en
vaktmästare (6), en *extra vaktmästare*
(2,280 kr.).

Stockholms stads drättselnämnd

och i samband därmed stående institutioner.

Drättselnämnden.

Stadshuset, K. (postgirokonton nr 90); t. »stadshuset». Drättselnämndens ordinarie sammanträden hållas i regel första, andra, tredje och sista tisdagen i varje månad kl. 14,15 (under juli och augusti månader inskränkes antalet sammanträden).

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Enligt 1862 års kommunalförordning för Stockholm skulle stadens drättselväsende och en del andra angelägenheter förvaltas av *Stockholms stads drättselnämnd*. Denna trädde därpå i verksamhet den 1 jan. 1864. Efter åtskilliga, vid olika tider företagna omläggningar av sin verksamhet erhöll drättselnämnden i samband med den kommunala omorganisationen år 1920 sin nuvarande ställning och organisation.

I 1935 års lag om kommunalstyrelse i Stockholm stadgas (§ 42), att för tillgodoseende av vissa förvaltnings- och verkställighetsuppgifter skall finnas en drättselnämnd. Drättselnämnden utgår enligt sin instruktion organ för stadens penningförvaltning samt ombesörjer verkställighet och förvaltning av de kommunens angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Nämnden uppbär, förvaltar och redovisar i föreskriven ordning de inkomster, vilka inflyta av allmänna rörelsen eller inkomstgivande rättigheter eller beredas genom uttaxering eller annorledes; tillser, att stadens rätt i dessa avseenden behörligen iakttages, samt bestrider de utgifter, vilka erfordras för stadens allmänna behov i här nedan uppgivna avseenden, och vilka blivit bestämda i den ordning, som föreskrives i lagen om kommunalstyrelse i Stockholm. Nämnden handhar ledningen av stadens kassa- och räkenskapsväsen i överensstämmelse med det reglemente här för, som fastställs av k. m. t. I avseende å uppbörden och redovisningen av stadens medel skall iakttagas, vad i nämnda reglemente finnes föreskrivet. Nämnden äger att i nödig omfattning å stadens vägnar upptaga lån, i den mån icke därigenom den i kommunallagen för Stockholm stadgade gränsen för stadens underställningsfria upplåning över-

skrides. Frågor om lån till högre belopp samt om avskrivning av någon stadens fordran skola underställas stadsfullmäktiges prövning. I fall, som ej tåla uppskov, må nämnden på framställning medgiva överskridande av beviljat anslag. Sådant överskridande skall genast anmälas till stadskollegiet. Nämnden har även att avgiva de utlåtanden och redogörelser, som infordras av stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd eller annan behörig myndighet. Särskilt skall den yttra sig över övriga nämnders och styrelsens statförelägg, innan dessa företagas till behandling i stadskollegiet. Drättselnämnden förvaltar staden tillhöriga eller under stadens förvaltning ställda fonder och donationer, där ej annat särskilt blivit stadgat (se sid. 85), ävensom förmyndarkammarens i Stockholm samtliga tillgångar i värdehandlingar, banktillgodohavanden och kontanta medel. Dessutom är nämnden, enligt särskilt bemyndigande av stadsfullmäktige, stadens uppbördsmyndighet för hundskatt (se sid. 84) och nöjesskatt.

Drättselnämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Om så äskas av behörigt antal väljande, skall vid valet proportionellt valsätt användas. Till ordförande i nämnden skall utses det borgarråd, vars föredragningsskyldighet i stadskollegiet omfattar ärenden rörande stadens ekonomi. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande.

Nämndens verkställande organ för handhavande av penningförvaltningen utgöres av kammarkontoret, vars chef är stadskamreraren. Under nämnden lyda vidare ombudsmansexpeditionen, vars chef är stadens ombudsman, samt auktionsverket, vars chef är auktionsdirektören. Vid nämndens sammanträden äger stadskamreraren närvara och deltaga i överläggningarna men ej i besluten, med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Enahanda befogenhet tillkommer stadens ombudsman och auktionsdirektören, var för sitt förvaltningsområde.

Stadens huvudbok skall, avslutad för kalenderår, tillika med nämndens övriga räkenskaper senast den 1 därpå följande juni vara avlämnad till revisionskontoret. För granskning av nämndens räkenskaper och förvaltning utse stadsfull-

DN

mäktige årligen fem revisorer jämte tre suppleanter för dem.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads drätselnämnd, fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 31 dec. 1920, 29 maj 1925 och 1 aug. 1930. Reglemente för Stockholms stads kassa- och räkenskapsväsen, fastställt av k. m:t 9 april 1936. K. förordn. 30 maj 1919 med rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjestillställningar, med ändr. K. kung. 16 juli 1919 med närmare föreskrifter rörande tillämpningen av nämnda förordning. Allmänna grunder för befrielse från nöjesskatt, fastställda av drätselnämnden 25 april 1933, med ändr. 5 mars 1935. K. brev 24 nov. 1933 ang. omorganisation av förmyndarkammaren i Stockholm m. m., med ändr. 15 febr. 1935.

Stat år 1937. Utgifter: 44,401,814 kr. (därav att täckas med lånemedel 982,000 kr.; dessutom inom linjen fört, år 1936 beviljat lånemedelsanslag 127,600 kr.); inkomster: 45,092,822 kr. (därav tolagersättning 3,000,000 kr., nöjesskatt 2,300,000 kr., hundskatt 258,500 kr. och andel i ersättning för indragna brännvinsförsäljningsmedel 260,000 kr.).

Drätselnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Sundberg, H. G. F., borgarråd; mottagnings-tid: alla vardagar, utom måndagar och lördagar, kl. 14—14.30.

Vice ordförande.

***Karlsson, Karl A.**, förbundsordförande, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

***Eriksson, Bertil K. J.**, ombudsman, stadsfullm.

***Lindström, O. W.**, direktör, stadsfullm.

Molander, S., banktjänsteman.

Mårtens, G. H. M., direktör, stadsfullm.

Samuelson, P. O., organisationschef, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

***Lindquist, C. C. N. N. C.**, direktör.

Runhoff, E. F., brandförman, stadsfullm.

Hessler, A. A. H., sekreterare.

¹⁾ Suppleanterna äro här upptagna i samma ordningsföljd som de stadsfullmäktigvalda ledamöter (inberäknat vice ordföranden), vilkas ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara; herr Hessler är därjämte ersättare för ordföranden.

Nyqvist, S. G. B., ombudsman, stadsfullm.

***Berggren, H. A.**, målarmästare, stadsfullm.

***Agerby, E. M.** (Greta), förbundskassör, stadsfullm.

Sekreterare.

Nordwall, B. I. S. (se nedan).

Drätselnämndens delegerade.

Drätselnämnden äger mellan sina ledamöter fördela göromålen på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av dem eller åt under nämnden lydande förvaltningschefer, var för sitt område, att såsom särskilda delegerade handhava vissa förvaltningsärenden.

Delegerad för auktionsverket.

Karlsson, Karl A.

Delegerade för låneärenden.¹⁾

(ärenden angående beviljande av lån från fonder under stadens förvaltning samt beredande av frågor om upptagande av lån och placering av stadens egna tillgängliga medel m. m.).

Sundberg, H. G. F.; Lindström, O. W.; Molander, S.; Runhoff, E. F.

Suppleant: Mårtens, G. H. M.

Delegerade för nöjesskatteärenden.¹⁾

Molander, S.; Mårtens, G. H. M.; Nyqvist, S. G. B.; t.jf. stadskamreraren.

Delegerade för på drätselnämnden ankommande tjänstetillsättningar.

Sundberg, H. G. F.; Karlsson, Karl A.; Eriksson, Bertil K. J.

Kassaförvaltare.

T.jf. stadskamreraren; t.jf. drätselkamreraren (ställföreträdare).

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 71).

¹⁾ Betr. delegationernas beslutanderätt är bestämt, dels att minst tre delegerade skola vara närvarande, för att ärende må till avgörande företagas, dels ock att delegerade skola vara om beslutet ense, skoland i annat fall ärendet hänskjutas till avgörande av drätselnämnden in pleno.

Drätselnämndens kansli och expedition.

Stadshuset, 1 tr., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 10—15.

Drätselnämndens kansli och expedition förestås av sekreteraren. Honom åligger bl. a.: att till föredragning bereda de till drätselnämndens handläggning hörande ärenden, att föra protokoll vid nämndens sammanträden, att uppsätta beslutade skrivelser och utlåtanden m. m. Kontorsskrivaren och registratören åligger: att föra diariet och andra anteckningar, vilka av drätselnämnden anses erforderliga, värda arkivet, besörja utskriffter och expeditioner m. m.

Instruktion. Drätselnämndens instruktion för Stockholms stads drätselnämnds kansli 29 nov. 1876.

Stat år 1937 (för nämndens kansli och expedition, ombudsmansexpeditionen och kammarkontoret). Utgifter: 893,435 kr.; inkomster: 28,450 kr.

Sekreterare (3,000 kr.).

Nordwall, B. I. S., finanssekreterare; mottagningstid: 11—12.

Kontorsskrivare och registrator (11).

Pettersson, H. M. (Maja).

Stadens (drätselnämndens) ombudsmansexpedition.

Stadshuset, 2 tr., K.; t. »stadshuset».

Ombudsmannen åligger bl. a.: att bevaka och föra stadens (och särskilt drätselnämndens) talan inför domstolar, exekutionssäten samt andra myndigheter; att uppsätta förslag till kontrakt (t. ex. rörande försäljning eller köp av fastighet); att besörja förnyande av de teckningar, som tillhöra de under drätselnämndens vård stående kassor och fonder, samt indrivande av deras förfallna kapital- och räntefordringar; att deltaga i anbefallda inventeringar; samt att jämväl i övrigt iakttaga allt, vad för bevarande av stadens och drätselnämndens rätt erfordras.

Instruktion. Drätselnämndens instruktion för Stockholms stads drätselnämnds kansli 29 nov. 1876.

Stat år 1937 (se drätselnämndens kansli och expedition).

Stadens ombudsman (27).

Johansson, J. E. (förordn. t. ¹/₁₉ 1939); t. 534129; mottagningstid: 13,30—15.

Biträdande ombudsman (8,400 kr.).

Elsin, P. E.

Bokhållare (17).

Fritjofson, G. V.

En extra kontorsskrivare (3,480 kr.), en vaktmästare (6) (även å kammarkontoret).

Stockholms stads kammarkontor.

Stadshuset (stadskamreraren, drätselkamreraren och exp. 1 tr.) (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 90); t. »stadshuset»; expeditionstid: 9—16,30, lördagar och dag före helgdag 9—14 (kassakontoret: 9—16, lördagar och dag före helgdag 9—14).

Kammarkontoret är drätselnämndens utredande och verkställande organ för fullgörandet av nämndens uppgifter såsom stadens finansstyrelse. I enlighet med bestämmelserna i det av k. m:t den 9 april 1936 fastställda reglementet för stadens kassa- och räkenskapsväsen och den av drätselnämnden den 26 jan. 1932 fastställda instruktionen för kammarkontoret förvaltar kontoret å nämndens vägnar stadens inkomster, ombesörjer av nämnden beslutad uppläning, bestrider stadens vederbörligen beslutade utgifter samt för och avslutar på grundval av uppgifter från vederbörande nämnder och styrelser stadens huvudbok (som skall vara avslutad före 1 juni) jämte övriga för budgetredovisningen eller eljest erforderliga gemensamma räkenskaper.

Förutom drätselnämndens räkenskaper hanhar kammarkontoret jämväl dels kassaväsendet i viss omfattning för vattenledningsverket, hamnstyrelsen och gatunämnden, dels bokföring och i viss omfattning kassaväsen för överståthållarämbetet (utom polisen), magistraten och rådhusrätten, stadsfullmäktige, stadskollegiet och stadskansliet, tjänstenämnden, fastighetsnämnden, byggnadsnämnden, stadsplanenämnden, samtliga under hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen lydande sjukhus m. m., direktionen över Eastmaninstitutet, nykterhetsnämnden, styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå, arbetslöshetskommittén, barnavårdsnämnden, statistiska kontorets styrelse, biblioteksstyrelsen, arkivnämnden, skönhetsrådet, idrottsstyrelsen, handels- och sjöfartsnämnden, löneavtalsnämnden, polisenämnden, flyghamnsstyrelsen, slakthus- och saluhallsstyrelsen samt kyrkogårdsnämnden.

Inom kammarkontoret finnas följande avdelningar: expeditionen direkt under drätselkamreraren, inkomstavdelningen, utgiftsavdelningen och utanordningsavdelningen under de tjänstemän, som därtill av stadskamreraren förordnas, kassan (Stockholms stads kassa) under stadskassören, fond- och obligationsavdel-

DN

ningen under kamreraren, samt räkenskapsavdelningen under stadsbokhållaren.

Stadskamreraren är såsom chef för kammarkontoret i främsta rummet ansvarig inför drätselnämnden för fullgörandet av kontorets åligganden. Han företräder kontoret inför drätselnämnden och har att efter vederbörlig beredning göra framställningar till drätselnämnden i de ärenden, vari det ankommer på kontoret att väcka förslag hos nämnden, samt att afgiva yttrande i ärenden, som av nämnden till kontoret remitteras. I ärenden, som skola avgöras av kontoret, tillkommer det stadskamreraren att besluta eller ock att genom generell föreskrift eller för särskilt fall överlåta beslutanderätten å drätselkamreraren, avdelningsföreståndare eller annan tjänsteman.

Drätselkamreraren är stadskamrerarens ställföreträdare och närmaste man. I denna egenskap har han att under stadskamreraren tjänstgöra som personalchef samt utöva den allmänna ledningen och tillsynen över det löpande arbetet å kontorets olika avdelningar ävensom tillse, att sådana nämndens beslut, som skola genom kontoret verkställas, bliva till expedition beförade. I den mån han genom arbetsordningen eller eljest därtill erhållit befogenhet, äger han att å kontorets vägnar besluta i ärenden hörande till den löpande förvaltningstjänsten.

Avdelningsföreståndare är ansvarig för avdelningens skötsel, ordnar och leder arbetet å avdelningen samt övertakar, att tjänstemännen behörigen fullgöra sina åligganden.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads kassa- och räkenskapsväsen, fastställt av k. m:t 9 april 1936. Drätselnämndens instruktion för Stockholms stads kammarkontor 26 jan. 1932. Bestämmelser ang. uppbörd och redovisning av Stockholms stad tillkommande inkomst av sportler, antagna av drätselnämnden 16 maj 1922.

Stat år 1937 (se drätselnämndens kansli och expedition).

Stadskamrerare (29).

Ouchterlony, G. F. (förordn. t. o. m. ^{31/7} 1938); t. 51 22 05; mottagningstid: 11—12.

Drätselkamrerare (24).

Ekwall, N. A.; t. »stadshuset»; mottagningstid 11—12.

Expeditionen.

Expeditionen emottager, registrerar och fördelar till kontoret inkommande handlingar, ombesörjer expedieringen av utgående expeditioner, tillhandagår allmänheten med upplysningar i kontorets angelägenheter, handlägger ärenden angående upphandling och dylikt samt biträder i övrigt med göromål och utredningar, som icke tillhöra annan avdelning.

Drätselkamrerare (24).

Ekwall, N. A. (se ovan).

Sekreterare (6,900—6,600 kr.).

Ericsson, H. V. (med tjänstgöring tillika hos borgarrådet för drätselroteln); **Linder**, N. H. H.

Bokhållare (17).

Holmgren, K. A.; **von Heland**, H. C. S.

Amanuens (3,900 kr.).

Lennerfors, E. S.

Kontorsskrivare (4,140 kr.).

Enander, Stina L.

Ett extra kontorsbiträde (2,580 kr.).

Inkomstavdelningen.

Inkomstavdelningen verkställer på drätselnämnden ankommande debitering av nöjesskatt och andra inkomster, där detta icke åligger annan avdelning, utövar för nöjesskatteuppbörden behövlig kontroll över nöjesskattställningar, övervakar, i den mån det icke tillhör annan avdelning, att drätselnämndens inkomster i rätt tid inflyta, samt föranstaltar om erforderliga indrivningsåtgärder.

Bokhållare (18).

Lindström, E. L. A.

Amanuenser (5,100—4,800 kr.).

Olsen, O. G.; **Malmström**, S. E.

Två kontorsbiträden (5), ett extra biträde (2,100 kr.).

Utgiftsavdelningen.

Utgiftsavdelningen upprättar utgiftshandlingar, såsom avlönings- och pensionslistor m. m., samt avgiver föreskrivna uppgifter till taxeringsmyndigheterna å avlönings- och pensionsförmåner.

Bokhållare (18).

Gilljam, K. G.

Amanuens (5,400 kr.).

Falkendal, G. Å.

Kontorsskrivare (11).

Spång, f. **Bergström**, E. U. (Ulla).

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Utanordningsavdelningen.

Utanordningsavdelningen granskar de utgifter, som skola uppföras å drätselnämndens anordningar, upprättar anordningarna i fråga, kontrollerar till siffran övriga myndigheters anordningar samt ombesörjer utskrivningen av checker och postgirokort, som erfordras för likvideringen av å anordningarna upptagna utgiftsposter.

Bokhållare (18).

Spång, P. E.

Amanuenser (5,400—4,200 kr.).

Lund, J. A.; Engberg, B.

Skrivcentralen.

Kontorsskrivare (11).

Söderlind, f. Strandberg, Paula H., förestånderska.

Tre *kontorsbiträden* (5), en *extra kontorsskrivare* (2,940 kr.), två *extra kontorsbiträden* (2,100—1,980 kr.), *tillfälliga biträden*.

Kassan

(Stockholms stads kassa).

Kassan emottager inflytande medel samt bestrider i föreskriven ordning vederbörligen utanordnade utgifter, med skyldighet att över kassarörelsen verkställa bokföring och avgiva redovisning.

Stadskassör (20).

Ankert, A. G.

Bokhållare (18).

Ruus, E. H.

Kontorsskrivare (11).

Pyk, Inez M. M.

En *kontorsskrivare* (7).

Fond- och obligationsavdelningen.

Fond- och obligationsavdelningen handlägger ärenden angående förvaltningen av fonder och donationer, förvarar värdehandlingar under den kontroll, som må vara föreskriven, verkställer debitering av räntor och kapitalbetalningar å utlämnade lån, övervakar, att desamma inflyta, och föranstaltar om erforderliga indrivningsåtgärder samt handhar med utlottning, inlösen och redovisning av kuponger och obligationer till stadens lån förenade göromål.

Kamrerare (22).

Brodin, N. A.; mottagningstid: 9—11.

Bokhållare (17).

Arvidson, H. A.; Nauclér, K. E. H.

Amanuens (4,800 kr.).

Eriksson, A. E. I.

Kontorsskrivare (11).

Larsson, Astrid S.; Högberg, Karin.

En *kontorsskrivare* (7), ett *kontorsbiträde* (5), fyra *extra biträden* (2,640—2,580 kr.).

Räkenskapsavdelningen.

Räkenskapsavdelningen handhar den kontoret åliggande bokföringen med likviduppgörelser och räkenskapsavslutningar, upprättar budgetredovisning och det utdrag ur stadens räkenskaper, som årligen publiceras, upprättar kassarapporterna till drätselnämnden, övar kontroll å uppbörden samt å stadens bankräkningar, handhar i första hand den drätselnämnden åliggande kontrollen å anslagsbelastningen, verkställer beräkningar rörande kassabehovet, biträder vid redigeringen av stadens stat samt handlägger övriga kontoret tillhörande ärenden rörande kassa- och räkenskapsväsendet.

Stadsbokhållare (22).

Grundström, N. E., mottagningstid: 9—11.

Biträdande stadsbokhållare (19).

Roslin, E. O. E.

Bokhållare (18).

Svensson, S. A.; Lindwall, E. L.

Bokhållare (17).

Karlöf, J. I., tjf. (se sid. 289); Sylvander, E. G.; Frost, S. E.; Suneson, S.; Johansson, F. V.; Linder, N. H. H., tjf. (se sid. 82); Eriksson, K. B. F.; Johansson, K. H.; af Donner, G. A. J., tf.; Johnson, A. W., tf.

Amanuenser (5,100—3,000 kr.).

Christersson, L. A. T.; Stålbo, B.; Zedig, E. J.

Kontorsskrivare (11).

Oterdahl, Hilma O.

Tre *kontorsskrivare* (7), två *extra kontorsskrivare* (3,540—2,460 kr.), tre *kontorsbiträden* (5), fem *extra kontorsbiträden* (2,100—1,860 kr.), elva *extra biträden* (2,400—1,860 kr.).*Förste vaktmästare* (8).

Winberg, K. A.

Tolv *vaktmästare* (6) (därav en tillika å ombudsmansexp.), ett *vaktmästarbiträde* (1,380 kr.).

Stockholms stads auktionsverk.

Kungshusplan 12, St.

Direktörsexpeditionen: t. 11 13 11, 20 23 83; expeditionstid: 9,30—15, lördagar och dag före helgdag 9,30—14.

Kassakontoret: t. 11 13 06, 20 25 23; expeditionstid: 9,30—15, lördagar och dag före helgdag 9,30—14.

Expeditionen för inlämning av auktions-gods: t. 11 13 46, 20 28 10.

Auktionsverket, som, där ej annorlunda finnes stadgat, äger uteslutande rätt att inom staden besörja försäljning genom offentligt utrop av all slags enskild egendom, lyder under drätsel-nämnden; den närmaste tillsynen och kontrollen utövas av dess chef, auktionsdirektören.

Vid försäljning genom auktionsverket erlägger säljaren till verket viss avgift, i regel utgående med vissa procent å inropssumman (se reglementet för auktionsverket). För inrop å auktion äger auktionsvaktmästare av uppdragsgivaren erhålla 50 öre för varje uppdrag samt ytterligare 50 öre, om inropssumman överstiger 50 kr.

Försäljning av böcker m. m. ombesörjes av bokauktionskammaren (se nedan), som jämlikt drätsel-nämndens beslut den 30 okt. 1934 fr. o. m. år 1935 utgör en avdelning av auktionsverket.

Reglemente m. m. Reglemente för Stockholms stads auktionsverk, fastställt av ÖA 26 juni 1935. Instruktion för Stockholms stads auktionsverk, utfärdad av drätsel-nämnden 16 mars 1926, med ändr. 15 nov. 1932.

Stat år 1937. Utgifter: 355,380 kr.; inkomster: 374,400 kr.

Direktör (24).

Gellerstedt, E. H. A.; t. 11 13 11, 20 23 83; mottagningstid: 13—14.

Kamrerare (19).

Elmquist, H. S. O.; t. 11 13 11.

Auktionskommissarier (18).

Fridholm, T.; Thalén, U. E.; Alfheim, B. R.

Kassör (17).

Westberg, E. T.; t. 11 13 06.

Registrator, tillika aktuarie (17).

Britton, S. A. H.; t. 20 23 83.

Kassakontrollant (13).

Vakant, *tf.* Parme, J. T.; t. 20 25 23.

Notarier (13).

Palmgren, G. E., *tjl.* (se nedan), *tf.* Arnbrant, K. E. A. (se nedan); Johanson, C. F.; Onn, H. L.

Extra notarier (4,470—3,600 kr.).

Arnbrant, K. E. A., *tjl.* (se ovan); Parme, J. T., *tjl.* (se ovan).

Extra tjänstemän (anslag 4,500 kr.).

Övervaktmästare och tillsyningsman (10).

Carlsson, O. N.

Tre utropare (8), aderton auktionsvaktmästare (8), en kontorsvaktmästare (6) samt extra vaktmästare.

Bokauktionskammaren.

Hamngatan 36, 1 tr., C.; t. 11 15 13, 21 13 11; expeditionstid: 10—16 (lördagar och dag före helgdag 10—14); auktioner: i i regel två dagar i veckan från kl. 11, dock ej under sommarmånaderna samt under tiden omkring jul och nyår.

Bokauktionskammarens verksamhet avser försäljning genom offentligt utrop av böcker, planschverk, kartor, gravyrer, musikaler, autografer och mynt m. m.

Vid försäljning genom bokauktionskammaren erlägger säljaren till kammaren viss, å inropssumman beräknad avgift (se bokauktionskammarens reglemente).

Reglemente m. m. Reglemente för bokauktionskammaren, fastställt av ÖA 26 juni 1935. Taxor för katalogisering samt inropsprovision, fastställda av DN 7 juni 1936.

Tf. föreståndare (6,000 kr.).

Palmgren, G. E. (se ovan); t. 11 15 13; mottagningstid: 10—11.

En *notarie* (3,000 kr.), en *kassör* (2,760 kr.), ett *manligt biträde* (3,000 kr.), två *kvinnliga katalogisörer* (3,120—1,980 kr.) samt två *vaktmästare* (1,980—1,020 kr.).

Hundstallet i Stockholm.

Gasverksvägen, Värtan; t. 20 38 48; expeditionstid: 9,30—15,30.

Hundskatt utgår i Stockholm med 30 kr. per hund och år. Hundskatt jämte skriftlig anmälan om innehav av skattepliktig hund skall ingivas till stadskassan årligen under januari månad. Inträder skatteplikt under löpande år, skall skatten jämte ovan nämnd anmälan ingi-vas inom trettio dagar därefter. Skatt skall dock ej erläggas, därest förhållande, som eljest skolat föranleda skatteplikt, inträder efter september månads utgång.

I samband med kontrollen över hundskattens erläggande har anordnats ett hundstall för vilsekomna, av polisen infångade hundars upptagande och vårdande. Svenska hundskyddsföreningen har under stadens medverkan uppfört ett hundstall å av staden kostnadsfritt upplåten tomt vid Värtan. Hundskyddsföreningen anställer och avlönar en av drätselnämnden godkänd vårdare samt uppbär ersättning av ägaren till i stallet intagen hund med 1,25 kr. per dygn eller del av dygn jämte ersättning för annonskostnader. För hund, vilken icke av ägare avhämtas inom fem dagar, erlägger staden 1,25 kr. per dygn för högst fem dygn, efter vilken tid djuret avlivas smärtfritt under kontroll av veterinär eller vid Johanna Häggs anstalt eller utlämnas till pålitlig djurvård enligt vissa av drätselnämnden fastställda villkor. Likaså skall hund, för vilken till betalning förfallan hundskatt ej erlagts, av kommunen omhändertagas. Därest skatten ej betalas inom åtta dagar efter anmaning därom, dödas hunden.

Drätselnämnden äger utse en ledamot i hundskyddsföreningens styrelse samt en av föreningens revisorer.

Författningar m. m. K. förordn. 17 maj 1923 ang. skatt för hunder. SF:s beslut 30 juni 1933 ang. hundskatten i Stockholm fr. o. m. år 1934, fastställt av ÖA 24 juli 1933. Drätselnämndens beslut 28 nov. 1933 ang. särskilda bestämmelser om hundskatten i Stockholm. Kontrakt mellan drätselnämnden och Svenska hundskyddsföreningen ang. uppförandet av ett hundstall, avslutat 29 maj 1928.

Stat år 1937. Utgifter för hundstallet jämte stämpling av skattemärken m. m.: 6,900 kr. Hundskatteuppbörden beräknas för år 1937 till 258,500 kr.

Vårdare

(avlönad av Hundskyddsföreningen).

Brunhoff, D. E.

Av drätselnämnden förvaltade fonder.

Pensionsfonden.

Pensionsfonden är avsedd för täckande av kostnaderna för utgående pensioner till stadens ordinarie befattningshavare och arbetare (och annan kollektivt avlönad personal)¹⁾. Åt drätselnämnden har uppdragits att omhändervä fondens förvaltning samt ombesörja utbetalningen av från den

samma utgående pensioner. Till ifrågakvarande fond skall såsom inkomst överföras, förutom ränta å fondens kapital och anslag till försäkringsteknisk beräknade årsavgifter för personalens pensionering, anslag till ränta (men ej amortering) å den s. k. fondbristen, d. v. s. den brist i fonden, som kan anses förefintlig på grund av att avsättning av beräknade pensionsavgifter för personalen tidigare ej ägt rum. Sådan försäkringsteknisk beräkning är avsedd att verkställas vart femte år. Kostnaderna för fondbristens förräntning skola, vad de affärsdrivande verken och vissa andra verk beträffar, uppföras å dessa myndigheters stater men i övrigt upptagas såsom ett klumpanslag på drätselnämndens stat. Däremot skola anslagen till årliga pensionsavgifter fördelas på samtliga myndigheter, allt efter vars och ens personalbestånd. Fondbildningen skall emellertid icke definitivt bindas vid dessa regler utan må avsättningsarna till fonden, till den del desamma översliga de utgående pensionerna, göras beroende av stadens budgetära ställning. I överensstämmelse härmed skall frågan om avsättningsarnas storlek prövas vid varje års statbehandling.

Pension till ordinarie befattningshavare är antingen *hel* eller *avkortad*. Som huvudregel gäller beträffande befattningshavare, som icke är tillsatt på viss tid, att rätt till hel pension inträder för manlig befattningshavare efter uppnådda 65 levnads- och 35 tjänsteår och för kvinnlig befattningshavare efter 60 levnads- och 30 tjänsteår. Undantagna från denna regel äro viss sjukvårdspersonal, personal vid brandkåren, innehavare av vissa tekniska och chefsbefattningar m. fl., för vilka rätt till pension inträder vid lägre antal levnads- och tjänsteår. Hel pension utgår med två tredjedelar av medeltalet av de tre senaste årens avlönning fränsett rörligt tillägg, dock högst 8,000 kr. — Till befattningshavare tillsatt på viss tid utgår hel pension efter 15 tjänsteår. (I den å sid. 425 intagna översikten av de i Stockholms stads lönestat upptagna lönegrupperna har angivits högsta pension, som, därest tjänstenämnden icke annorlunda beslutar, jämlikt gällande bestämmelser kan utgå för sista löneklassen i varje lönegrupp.) — Befattningshavare, som icke innehar för hel pension stadgad levnadsålder, är, om han uppnått den för hel pension föreskrivna tjänstetiden, berättigad att erhålla avkortad pension, dock tidigast vid en ålder, som med fem år understiger den för hel pension stadgade; i sådant fall beräknas pensionen till så stor del av hel pension, som svarar mot förhållandet emellan antalet uppnådda hela levnadsår och det för hel pension föreskrivna.

Beträffande arbetare i stadens tjänst gäller, att rätt till hel pension i huvudsak inträder för manliga arbetare vid 65 levnads- och 30 tjänsteår samt för kvinnliga arbetare vid 60 levnads- och 30 tjänsteår. För manliga arbetare, vilkas anställning under minst 15 år närmast

¹⁾ Sedan bl. a. vissa vid sjukhusen och fattigvårdsanstalterna anställda köksbiträden och städerskor m. fl., som tidigare avlönats enligt den s. k. klasstaten, numera anställts enligt kollektivavtal, skola jämväl till denna personal utgående pensioner bestridas av fondens medel.

DN

före avgången avsett skiftesarbete, vari nattsift regelbundet ingått, samt för arbetare vid renhållningsverket med motsvarande arbete, ävensom för dykare, inträder rätt till pension vid 62 levnads- och 27 tjänsteår. Hel pension utgör per år 1,050 kr. för kvinnlig arbetare och 1,500 kr. för manlig arbetare; förmän erhålla 1,800 kr.

Såväl befattningshavare å stadens lönestat som arbetare i stadens tjänst kunna, oberoende av ovan angivna villkor, under vissa förutsättningar tillerkännas (hel eller avkortad) pension vid olycksfall i arbetet, sjukdom m. m. — Pension fastställes, efter framställning av vederbörande myndighet, i fråga om befattningshavare å lönestaten av tjänstenämnden och beträffande arbetare av löneavtalsnämnden.

Beträffande extra tjänstemän i stadens tjänst hava stadsfullmäktige bemyndigat tjänstenämnden att i varje särskilt fall besluta om pension. Dylik pension utgår emellertid icke av pensionsfondens medel utan av särskilda i staten uppförda anslag.

De av stadsfullmäktige antagna bestämmelserna angående rörligt pensionstillägg jämte provisorisk förhöjning av samma tillägg äga tillämpning å samtliga pensioner; dessa tillägg bestridas av särskilda i staten uppförda anslag.

Enligt per den 1 jan. 1937 verkställda försäkringstekniska utredningar utgör fondbristen sammanlagt 105,030,000 kr., varav för ordinarie befattningshavare 82,450,000 kr. samt för arbetare och annan kollektivtavlönad personal 22,580,000 kr. I anslutning till stadsfullmäktiges beslut, att avsättningarna till fonden av ränta å fondbristen må kunna göras beroende av den budgetära ställningen, har anslag härtill ej uppförts å drätselnämndens stat år 1937.

Fondens eget kapital, uppsamlat under åren 1927—1936, uppgick den 31 dec. 1936 till 24,173,063 kr., varav för ordinarie befattningshavare 18,950,690 kr. samt för arbetare och annan kollektivtavlönad personal 5,222,374 kr.

Pensionsfondens inkomster under år 1936 utgjorde sammanlagt 7,961,400 kr., därav 2,277,651 kr. pensionsavgifter för ordinarie befattningshavare, 670,566 kr. pensionsavgifter för arbetare och annan kollektivtavlönad personal, 3,719,268 kr. ränta å pensionsfondens brist, 1,082,395 kr. ränta å pensionsfondens eget kapital, 211,520 kr. förhöjning för år 1936 av till arbetare m. fl. utgående pensioner. Fondens utgifter under samma år för pensioner utgjorde 4,298,581 kr., därav 3,327,596 kr. för pensioner enligt allmänna tjänstereglementet och 971,185 kr. pensioner enligt arbetarpensionsreglementet. Överskjutande inkomster, 3,662,819 kr., lades till fonden.

Författningar. Allmänt tjänstereglementet för Stockholms stad, antaget av SF 13, 14,

15 och 22 juni 1921, med ändr., ävensom vissa andra i Bih. 1937: nr 1, sid. III, angivna författningar. Pensionsreglemente för förmän och arbetare i Stockholms stads tjänst, antaget av SF 20 dec. 1934, med ändr.

Från förmyndarkammaren övertagna medel.

Sedan förmyndarkammarens förvaltning av omyndigas värdehandlingar m. m. upphört i följd av 1924 års förmyndarskapslagstiftning, har drätselnämnden jämlikt k. brev den 24 nov. 1933 fr. o. m. år 1934 övertagit förvaltningen av vissa hos förmyndarkammaren inestående medel. Bland dessa medel märkes förmyndarkammarens s. k. allmänna fond, i vilken omyndigas samt frånvarande eller okända arvingars medel hava ingått. Denna fond, vilken kommer att successivt upphöra genom att medlen efter tillstånd av förmyndarkammaren uttagas, uppgick den 31 dec. 1936 till 882,213 kr. Vidare har drätselnämnden övertagit förmyndarkammarens samtliga tillgångar jämte till kammaren från 1 jan. 1934 inflytande inkomster — med undantag av kammarens enskilda dispositionskassa och avkastningen av denna — under villkor bl. a. att staden ansvarar för alla förmyndarkammaren åvilande förpliktelser. Nämda tillgångar uppgingo den 31 dec. 1936 till 2,304,001 kr. Slutligen förvaltar drätselnämnden av förmyndarkammaren förut förvaldade donationsfonder, vilkas kapital den 31 dec. 1936 uppgick till sammanlagt 831,058 kr.

Författning. K. brev 24 nov. 1933 ang. ändrad organisation av Stockholms förmyndarkammare m. m. ävensom särskilda föreskrifter rörande Stockholms stads drätselnämndens förvaltning av vissa av förmyndarkammaren förut förvaldade medel och tillgångar, med ändr. 15 febr. 1935.

Donationsfonder.

Såvida ej annat av donator eller stadsfullmäktige bestämts, förvaltas till staden överlämnade donationsfonder av drätselnämnden. En förteckning på dessa fonder, med uppgift på deras nuvarande storlek m. m., finnes intagen i Statistisk årsbok för Stockholm (årg. 1936, tab. 242); donationsurkunderna äro intagna i »Handbok över av Stockholms stad förvaldade donationsfonder» (i serien Kommunala handböcker, utg. av Stockholms stads statistiska kontor).

För följande donationsfonder har, med hänsyn till deras allmänna betydelse, en redogörelse ansetts böra inflyta i kalendern.

De med donationsmedel uppförda bostadshusen förvaltas av drätselnämnden, fränsett de av fröken Magna Sunnerdahl donerade bostadshusen (se nedan), som förvaltas av en särskild styrelse.

Forsgrénsska fonden.

Genom testamente den 16 maj 1899 donerade grosshandlaren C. R. Forsgrén († 1901) huvuddelen av sin förmögenhet till Stockholms stad, att som särskild fond förvaltas av stadsfullmäktige. Fonden får ej nedgå under 2 milj. kr. Avkastningen skall besparas för fem år i sänder, för att vid slutet av varje femårsperiod efter stadsfullmäktiges beprövande användas (med lokal begränsning till Stockholm) för något av följande ändamål: allmänna inrättningar för handeldns befordran och rörelsens underlättande, välgörenhetsinrättningar, anstalter för befordran av sundhet och hälsovård, undervisningsanstalter, uppförande av byggnader i det allmännas intresse samt anläggande och försköning av allmänna platser; dock bör endast undantagsvis understöd lämnas åt redan befintliga inrättningar. Närmare bestämmelser rörande fonden fastställdes av stadsfullmäktige den 29 okt. 1906 och 21 maj 1907.

Beträffande de utdelningar ur Forsgrénsska fonden, som hava ägt rum före år 1933, hänvisas till kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

1933 års utdelning, 700,000 kr., anvisades som ytterligare bidrag till uppförande av det s. k. Forsgrénsska medborgarhuset, till vilket ändamål 1929 års utdelning, 600,000 kr., även blivit anvisad.

Fondens storlek uppgick vid 1936 års slut till 2,794,646 kr., varav grundfond 2,000,000 kr., reservfond 268,043 kr. och räntor 526,602 kr.

B. A. Danelii donationsfond.

Genom gåvobrev den 3 april 1909 överlämnade grosshandlaren B. A. Danelius' änka och döttrar till Stockholms stad en av honom tilltänkt donation, benämnd »B. A. Danelii donationsfond». Av fonden, som ej får nedgå under 2 milj. kr., skulle den besparade avkastningen, i syfte att bereda tillgång till billiga bostäder för arbetande kvinnor, butiksbiträden, sömmerskor eller renskriverskor, användas till uppförande av tre bostadshus, vart och ett för en kostnad ej överstigande 400,000 kr. Sedan dessa uppförts, skulle dels högst 300,000 kr. användas till uppförande av tre konstverk, avsedda att pryda trenne av huvudstadens öppna platser, dels därefter två års besparade medel anslås till ästadkommande av ett folkbibliotek. Sedan dessa donationsvillkor numera uppfyllts (se kommunalkalendern 1933 ävensom tidigare årg.), skall avkastningen av fonden, varje gång den uppgår till 400,000 kr., användas till något ändamål, som avser huvudstadens förskönande, förbättrande av dess hygien, befolkningens höjande i intellektuellt hänseende eller motverkande av vissa fackföreningssträvanden, däremot icke till ändamål, som enligt gällande författningar skola bekostas av allmänna medel, eller för att lindra skatterna.

Den 7 maj 1934 beslöt stadsfullmäktige att för anläggandet av ett nytt friluftsbad, benämnt Daneliibadet, skulle användas disponibel avkastning från fonden till ett belopp av 1,200,000 kr.

Den 18 maj 1936 beslöt stadsfullmäktige att av fondens disponibla avkastning anvisa dels 200,000 kr. till stiftelsen Birkagården för anskaffande av lämpliga lokaler för dess verksamhet, dels ock 200,000 kr. till Stockholms kyrkliga sjömansvård såsom bidrag till anordnandet av ett sjömansinstitut i Stockholm.

Fonden uppgick vid 1936 års slut till 4,060,640 kr., varav grundfond 2,000,000 kr., underhålls- och nybyggnadsfond 143,640 kr. samt värdet av de av fondens medel uppförda bostadshusen 1,917,000 kr.

Andra donationsfonder, avsedda för anskaffande av billiga bostäder.

Lotty Bruzelius' bostadsfond

(till förmån för självförsörjande kvinnor).

Stadsfullmäktige mottogo den 26 mars 1906 en av professorskan Lotty Bruzelius, född Kempe, överlämnad donation å ett belopp av 400,000 kr., avsedd att bereda tillgång till billiga bostäder, huvudsakligen för självförsörjande kvinnor, under förutsättning att Stockholms stad upplåte för ändamålet lämpliga byggnadstomter.

Donatrix har sedermera för samma ändamål överlämnat ytterligare sammanlagt 355,000 kr.

Av viss del av donationsmedlen samt behållna hyresmedel har bildats en underhålls- och nybyggnadsfond, som vid 1936 års slut uppgick till 152,189 kr., vartill kommer värdet av de uppförda byggnaderna, som bokförts till ett värde av 1,993,000 kr.

För uppgifter angående de med ifrågavarande donationsmedel uppförda bostadshusen se kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stiftelsen Magna Sunnerdahls bostadshus.

Den 16 febr. 1914 mottogo stadsfullmäktige en donation av fröken Magna Sunnerdahl († 1935) å 400,000 kr. för uppförande av bostadshus, avsedda för personer ur arbetarklassen med företräde för barnrika familjer, under förutsättning att staden kostnadsfritt upplåte för ändamålet erforderlig tomtmark.

Enligt förbindelse den 29 april 1918, mottagen av stadsfullmäktige den 30 jan. 1922, förordnade fröken Sunnerdahl, att vid hennes död skulle till staden överlämnas 900,000 kr., att användas i samma syfte som förutnämnda donation. Av detta belopp överlämnade donatrix redan under sin livstid 379,000 kr.

Den 16 dec. 1935 beslöt stadsfullmäktige att för uppförande genom stiftelsens försorg av ett bostadshus upplåta tomten nr 5 i kv. Kri-

DN

stallen. Detta bostadshus blev färdigt till inflyttning den 1 okt. 1936. Kostnaderna för det samma hava uppgått till omkring 600,000 kr.

För uppgifter angående de med ifrågavarande donationsmedel tidigare uppförda bostadshusen hänvisas till kommunalkalendern 1933 (även som tidigare årg.).

Enligt bestämmelserna för ovannämnda donationer av fröken Magna Sunnerdahl förbehöll sig donatrix att, så länge hon önskade, handhåva ledningen av byggnadernas förvaltning. Efter hennes frånfälle eller sedan hon icke längre önskade taga befattning med företagens ledning, skulle förvaltningen övertagas av en särskild styrelse på tre personer. På önskan av donatrix tillsattes en sådan styrelse år 1931. I styrelsen har donatrix utsett en ständig ledamot samt drätselnämnden och fattigvårdsnämnden enligt donationsbestämmelserna vardera en ledamot.

Stiftelsens kapital uppgick vid 1936 års slut till 1,550,260 kr., varav byggnadernas bokförda värde 1,409,179 kr.

Styrelse.

Klefbeck, E. A., kyrkoherde, ordf. (utsedd av drätselnämnden för tiden 1937—1938); Bohman, A. G., direktör, kassaförvaltare (ständig ledamot, utsedd av donatrix); *Danielsson, f. Ahlstrand, H. M. (Stina), fru (utsedd av fattigvårdsnämnden för år 1937).

Sekreterare och redogörare: Ekwall, N. A., drätselkamrerare.

Ang. *arbetarbostadsfonden* se sid. 179, ang. *Berg-Rolanderska fonden* se sid. 239.

Stockholms stads tjänstenämnd.

Tjänstenämnden.

*Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»;
expeditionstid: 10—14,30.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stockholms stads tjänstenämnd, som tillkom år 1921 i samband med 1921 års löne-reglering och därvid efterträdde den år 1911 inrättade lönenämnden, började sin verksamhet den 1 juli 1921.

Tjänstenämnden handhar sådana frågor rörande stadens tjänstemäns avlönings-, pensions- och tjänsteförhållanden i övrigt, vilka på grund av gällande tjänstereglementen ankomma på tjänstenämnden, ävensom de andra angelägenheter, vilkas vård av stadsfullmäktige eller stadskollegiet åt nämnden anförtros. Tjänstenämnden åligger särskilt att noggrant följa och vaka över tillämpningen av gällande tjänstereglementens bestämmelser samt att till behandling upptaga de ärenden, vilka enligt dessa reglementen tillhöra nämndens prövning och avgörande, att pröva och avgöra frågor om pension jämväl i de fall, där bestämmelserna i gällande tjänstereglementen icke äro tillämpliga, ävensom frågor om årliga efterskottspensioner åt tjänstemän, att avgiva yttrande till stadskollegiet över myndigheternas statförslag, i vad desamma avse avlönings- och pensionsväsendet, att hos stadsfullmäktige göra de framställningar i avseende på avlönings- och pensionsväsendet för stadens tjänstemän, som nämnden kan finna erforderliga, samt att, såvitt möjligt, följa behandlingen av såväl andra kommuners som statens lönefrågor. I den mån så kan befinnas erforderligt, bör samarbete mellan tjänstenämnden och löneavtalsnämnden äga rum.

I samband med 1921 års löne-reglering be-myndigade stadsfullmäktige jämväl tjänstenämnden att bl. a. besluta om reglering av avlöningsförmånerna för den på extra stat avlönade tjänstepersonalen. Sedermera har nämnden enligt stadsfullmäktiges beslut den 15 maj 1922 erhållit i uppdrag att pröva och fastställa samtliga av vederbörande myndigheter eller chefs-tjänstemän fattade beslut om avlöning eller för-måner i övrigt för stadens extra tjänstemän,

med befogenhet för nämnden att förordna om ändring av sådant beslut. Genom beslut den 17 okt. 1921 hava stadsfullmäktige vidare bemyndigat tjänstenämnden att pröva och avgöra frågor om årliga pensioner åt tjänstemäns efterlevande. Nämnden har även att avgöra frågor rörande tolkningen och tillämpningen av utav stadsfullmäktige den 20 juni 1927 antaget resereglemente för Stockholms stad. Jämlikt revisionsstadgan för Stockholm den 1 aug. 1930 har tjänstenämnden slutligen att verkställa granskning av revisionskontorets räkenskaper, i vad desamma avse utgifter för löner, arvoden och pensioner (jfr sid. 74).

Tjänstenämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden minst en gång i månaden. Vid nämndens sammanträden äger tjänstesekreteraren närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag och få sin mening antecknad till protokollet.

Stadens övriga nämnder och styrelser äga årligen bland sina ledamöter eller suppleanter eller chefstjänstemän utse en representant jämte en eller flera suppleanter för att efter av tjänstenämndens ordförande utfärdad kallelse närvara vid tjänstenämndens sammanträden, då där behandlas viktigare ärenden, berörande vederbörande nämnds eller styrelses förvaltningsområde. Sådant representant äger rätt att därvid deltaga i nämndens överläggningar samt att er-hålla sin mening antecknad till protokollet.

Jämväl stadens tjänstemän äga, i den ordning tjänstenämnden bestämmer, årligen utse en representant jämte suppleant för denne att efter kallelse av tjänstenämndens ordförande närvara vid nämndens sammanträden, då där behandlas visst ärende av beskaffenhet att beröra tjänstemännen i allmänhet eller någon viss grupp av dem. Tjänstemännens representant äger jämväl rätt att, då ärende berör viss grupp av tjänstemän, anmoda tjänstemän, tillhörande nämnda grupp, att jämte sig närvara vid sammanträdet i fråga. Representanten ävensom sålunda anmodad tjänste-man äga rätt att i ärende av här ifrågasvarande slag deltaga i nämndens överläggningar samt att er-hålla sin mening antecknad till protokollet.

TJN

Nuvarande representant för tjänstemännen jämte suppleant är utsedd av Stockholms stads befattningshavares samarbetsnämnd (se under avd. 6).

Betr. det år 1937 tillskapade särskilda besvärsinstitutet för tjänstetillsättningsfrågor och den för dess handhavande inrättade besvärsmännen se sid. 73.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads tjänstenämnd, fastställd av k. m:t 17 juni 1921, med ändr. 29 maj 1925, 1 aug. 1930 och 26 juni 1931. Allmänt tjänstereglemente för Stockholms stad, antaget av SF 13, 14, 15 och 22 juni 1921 (i avseende å vissa befattningshavare fastställt av k. m:t 7 okt. 1921), med ändr. 9 jan. 1922, 28 juni 1923, 21 jan. och 15 dec. 1924, 21 dec. 1925, 21 juni 1926, 30 juni och 15 dec. 1930, 16 och 23 mars samt 14 sept. 1931, 16 och 22 dec. 1932, 19 dec. 1933, 20 dec. 1934, 29 april och 2 dec. 1935, 18 maj (14 aug.) och 14 dec. 1936 samt provisoriskt tillägg den 18 juni 1934. Tjänstereglemente för vissa befattningshavare hos Stockholms magistrat och rådhusrätt, antaget av SF 15 och 22 juni 1921 samt fastställt av k. m:t 29 juli 1921, med ändr. 14 mars 1924, 31 dec. 1928, 21 febr., 25 juli och 15 dec. 1930, 26 juni och 16 juli 1931, 9 dec. 1932, 2 mars och 23 nov. 1934 samt 25 jan. 1935. Tjänstereglemente för polispersonalen i Stockholm, antaget av SF 15 juni 1921, med ändr. 11 dec. 1922, 28 juni 1923, 18 dec. 1928 och 23 mars 1931. Avlönings- och pensionsreglementen för lärarpersonal samt inspektörer och inspektorer vid Stockholms folkskolor, högre folkskolor och kommunala mellanskolor, antagna av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. m. m. 20 febr. och 7 juni 1922, 15 jan., 18 och 28 juni 1923, 18 dec. 1929, 15 dec. 1930, 16 mars och 18 dec. 1931, 20 dec. 1934, 17 dec. 1935 samt 14 dec. 1936. Avlönings- och pensionsreglementen för ordinarie lärarpersonal vid Stockholms stads verkstads-, lärlings- och yrkesskolor, antagna av SF resp. 19 dec. 1923 (ändr. 19 dec. 1928, 15 dec. 1930 och 16 mars 1931) samt 19 dec. 1928. Bestämmelser ang. rörligt löne- eller pensionstillägg åt vissa stadens tjänstemän samt pensionärer och understödstagare m. fl., antagna av SF 15 juni 1921, med ändr. 9 jan. 1922, 15 dec. 1930 och 16 mars 1931. Stockholms stads lönestat (i första lydelse antagen av SF 21 och 22 juni 1921 samt i vissa delar fastställd av k. m:t 29 juli och 7 okt. 1921). Bestämmelser ang. Stockholms stads extra tjänstemän, antagna av SF 15 maj 1922, med ändr. 28 juni 1923 och 15 sept. 1930. Särskilda bestämmelser för viss på extra stat anställd personal vid Stockholms stads sjukhus, fattigvårdsinrättningar och andra anstalter, fastställda av tjänstenämnden 30 nov. 1922. SF:s beslut 22 juni 1921 och 6 maj 1929 ang. reglering av stadens pensioner, understöd och olycksfallsersättningar. Bestämmelser angående pensionstillägg av stadens medel åt

pensionärer och understödstagare i Stockholms stads befattningshavares familjepensionskassa, antagna av SF 18 maj 1931. SF:s beslut 17 okt. 1921 med bemyndigande för tjänstenämnden att avgöra frågor om pensioner åt tjänstemäns efterlevande. Resereglemente för Stockholms stad, antaget av SF 20 juni 1927. SF:s beslut 18 sept. 1933 om centralisering av ansökningsförfarandet vid anställandet av extra tjänstemän inom stadens förvaltning.

Stat år 1937. Utgifter: 70,100 kr.

Tjänstenämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Sundberg, H. G. F., borgarråd; mottagningstid: alla vardagar, utom måndagar och lördagar 14—14,30.

Vice ordförande.

Wallin, J. A., f. d. transportmästare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Edberg, F. O., f. d. spårvägsman.

***Johansson, Erik G.**, kassör, stadsfullm.

***Laurin, I.**, direktör.

***Lundin, f. Fornstedt, Sigrid A.**, barnavårdsman, stadsfullm.

von Porat, T. G. H., direktör.

Suppleanter.¹⁾

Ossbahr, C. P., protokollssekreterare, stadsfullm.

***Ringquist, K. I.**, badare.

***Göransson, C. G. E.**, droskförare, stadsfullm.

***Lindblom, Edith M.**, sekreterare, stadsfullm.

***Friberg, A. E.**, stadsbudsöverintendent, stadsfullm.

Axi, S. G. E., fängelsedirektör, stadsfullm.

Tjänstemännens representant

(utsedd av Stockholms stads befattningshavares samarbetsnämnd).

Löwgren, K. G., intendent.

Suppleant: **Frisk, A. R.**, vaktmästare.

Tjänstenämndens delegerade.

Delegerad för frågor om pensioner, löneförhöjningar, tjänstledighet m. m.

Sundberg, H. G. F.; **Wallin, J. A.** (suppl.); **Anderberg, G. H. A.**, tf. tjänstesekreterare (suppl.).

¹⁾ Suppleanterna upptagas här i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat vice ordföranden), vilkas resp. ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara. Herr Ossbahr är personlig ersättare för både ordföranden och vice ordföranden.

Delegerade för frågor om avlöning åt extra personal.

von Porat, T. G. H.; Wallin, J. A.; Anderberg, G. H. A., tf. tjänstesekreterare (suppl.).

Delegerade för fastställande av ersättningar för tjänstebostäder.

Axi, S. G. E.; Johansson, Erik G.; Anderberg, G. H. A., tf. tjänstesekreterare (suppl.).

Delegerad för frågor rörande tillämpning av resereglementet för Stockholms stad.

Sundberg, H. G. F.; Wallin, J. A. (suppl.); Anderberg, G. H. A., tf. tjänstesekreterare (suppl.).

Tjänstenämndens lönekommitté.

Med anledning av bl. a. en hos stadsfullmäktige väckt motion uppdrog stadskollegiet den 25 juni 1931 åt tjänstenämnden att själv eller genom en inom eller utom nämnden utsedd särskild delegation undersöka, huruvida och i vad mån ändringar med avseende på nu för stadens tjänstepersonal gällande avlönings- och pensionsförhållanden kunde vara av behovet påkallade, samt att efter samarbete med stadens nämnder och styrelser likasom med befattningshavarna eller deras organisationer till stadsfullmäktige inkomma med de yttranden och förslag, vartill en dylik undersökning kan giva anledning. På grund av ifrågavarande uppdrag beslöt tjänstenämnden den 30 sept. 1931 tillsätta en särskild lönekommitté.

För samarbete med kommittén utses utav envar av stadens nämnder och styrelser en representant jämte suppleant för denne. Samarbetet mellan kommittén och befattningshavarna är ordnat genom en av befattningshavarnas samarbetsnämnd utsedd representant, jämte suppleant, med rätt att med sig adjungera av de olika befattningshavarorganisationerna för ändamålet utsedda särskilda ombud.

Lönekommittén avgav den 8 jan. 1936 ett första betänkande, innefattande kommitténs yt-

rande och förslag i vissa till kommittén hänskjutna eller i samband med kommitténs dittillsvarande verksamhet aktualiserade frågor av mera principiell eller författningsmässig natur. Kommittén väntas under loppet av år 1937 komma att avlämna sitt slutbetänkande.

För kommitténs utgifter är i tjänstenämndens stat för år 1937 anvisat ett belopp av 10,000 kr.

Ledamöter.

Adamsson, H., ingenjör, ombudsman, stadsfullm., Johansson, Erik G., kassör, stadsfullm.; Mårtens, G. H. M., direktör, stadsfullm.; Sundberg, H. G. F., borgarråd, professor; Wallin, J. A., f. d. transportmästare, stadsfullm., o r d f.

Tjänstemännens representant

(utsedd av Stockholms stads befattningshavares samarbetsnämnd.)

Angeberg, N. A. R., förste bitr. jurist.

Suppleant: Frisk, A. R., vaktmästare.

Sekreterare.

Malmros, N., tjänstesekreterare (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 71).

Tjänstesekreterare (25).

Malmros, N., tj. (se ovan), tf. Anderberg, G. H. A.; mottagningstid: 10,30—11,30.

Notarie (18).

Anderberg, G. H. A., tj. (se ovan), tf. Attermark, J. H. T.

Kontorsskrivare och registrator (11).

Stråberg, E. K. (Vivan).

En amanuens (1,500 kr.), en kontorsskrivare och stenograf (7), en vaktmästare (6) ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Stockholms stads rättshjälpsanstalt.

Rättshjälpsanstalten.

*Klarabergsgatan 31, C.; t. »rättshjälpen»;
expeditionstid: alla helgfria dagar 9—
16 samt dessutom tisdagar 19—20; mot-
tagningstider för anstaltens jurister: 9—
11, 14—15 samt dessutom tisdagar 19—20.
Lördagar och dag före helgdag stänges an-
stalten kl. 14.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom ti-
digare årg.).

Stadsfullmäktige beslöto den 17 dec. 1919
att ombilda stadens förntvarande rättshjälpskon-
tor till en offentlig rättshjälpsanstalt under be-
nämning *Stockholms stads rättshjälpsan-
stalt*. Den trädde i verksamhet den 1 jan. 1920.

Rättshjälpsanstalten har till uppgift att inom
Stockholm i rättsliga angelägenheter tillhandagå
mindre bemedlade och i sådant avseende, bland
annat, lämna råd och upplysningar samt hjälp
med upprättande av handlingar, så ock biträde
vid tvisters biläggande genom förlikning samt
vid utförande av talan i rättegång, anhängiggjord
vid domstol inom anstaltens verksamhetsområde.
Rättshjälpen lämnas kostnadsfritt, dock kan
sökande av vad honom genom anstaltens bistånd
tillvinnes förpliktas lämna ersättning för er-
hållen hjälp. Anstalten bör söka åstadkomma
förlikning mellan parterna, där sådan lämpligen
bör komma till stånd. Framställning om rätte-
gång, som befinnes vara uppenbart ogrundad
eller gagnlös, skall avvisas.

Anstalten står under ledning av en styrelse,
bestående av ordförande och fyra ledamöter.
Ordföranden och suppleant för honom förordnas
av överståthållarämbetet för fyra år i sänder.
Övriga fyra ledamöter jämte två suppleanter för
dem utses av stadsfullmäktige i en tid av två
år. Anstaltens verksamhet utövas under styrel-
sens överinseende genom en föreståndare med bi-
träde av erforderlig personal. Föreståndaren skall
hava avlagt de för utövande av domarämbete
föreskrivna kunskapsprov samt förvärvat nödig
praktisk erfarenhet genom verksamhet vid un-
derdomstol eller å advokatkontor. Föreståndaren
må icke innehava eller utöva annan avlönad
allmän eller enskild tjänst eller idka enskild
advokatverksamhet. Ej heller må ärende, som
inkommit till anstalten, av något dess biträde
övertagas som enskilt uppdrag.

Reglemente m. m. Lag 19 juni 1919 om
fri rättegång, med ändr. K. kung. ang. un-

derstöd av statsmedel till offentliga rättshjälps-
anstalter 12 sept. 1919. Reglemente för Stock-
holms stads rättshjälpsanstalt, fastställt av k.
m:t 31 dec. 1919, med ändr. 1 aug. 1930.
Arbetsordning för Stockholms stads rättshjälps-
[kontor], antagen av styrelsen 24 sept. 1913.

Stat år 1937. Utgifter: 190,496 kr.;
inkomster: 76,600 kr. (däruv statsbidrag 28,000
kr.).

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet för åren
1936—1939).

Santesson, P. V., revisionssekreterare.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet för åren
1936—1939).

Gestblom, J. A., rådmän.

Övriga ledamöter.

*Branting-Westerstahl, Sonja, advokat.

*Lundqvist, E. J., redaktör.

Masreliez, G. V., härads hövding, stadsfullm.

Ström, f. Hänes, Hildegard A., fru, stadsfullm.

Suppleanter.

Olsson, Arvid E., redaktör, stadsfullm.

*Staël von Holstein, Ch. Mathilda, advokat.

Sekreterare.

Bergendal, E. F. (se nedan).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse två revisorer jämte två
suppleanter samt överståthållarämbetet en revisor
och en suppleant för granskning av rättshjälps-
anstaltens räkenskaper och förvaltning. Revi-
sorerna utses för två år.

*Lillieros, J., rådmän (utsedd av överståthållar-
ämbetet).

*Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde, stads-
fullm., ordf. (utsedd av stadsfullm.).

*Wallberg, G. G., advokat (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter:

*Sandell, C. F. V., rådmän (utsedd av över-
ståthållarämbetet).

*Hagström, B. K. G., hovrättsassessor (utsedd av stadsfullm.).

*Hultgren, f. Stålander, Helena A. J., fru (utsedd av stadsfullm.).

Föreståndare (26).

Bergendal, E. F. (förrödn. t. o. m. ³⁰/₉ 1938);
mottagningstid: se ovan.

Förste biträdande jurist (24).

Angeberg, N. A. R. (förrödn. t. o. m. ³¹/₁₀ 1938).

Biträdande jurister (8,220—6,900 kr.).

Swartling, E. G.; Nyberg, H. J. G.; Hedberg, B. R. R. H.; Wahlström, B. A.

Kontorsskrivare (11).

Hagström, Karin B. E.; Johnson, N. S.; Lagerman, Ebba H. G.; Paul, f. Johnsson, Amélie S. L.

En kontorsskrivare (9), fem extra kontorsskrivare (3,460—2,460 kr.), två extra kontorsbiträden (1,940—1,860 kr.), fyra extra kontorsbud (2,580—2,100 kr.).

Stockholms stads fastighetsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Fastighetsnämnden.

*Stadshuset, 2 tr., K.; t. >stadshuset.
Nämnden sammanträder i regel varje
helgfri tisdag kl. 16.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 18 nov. 1918 att uppdraga stadens samlade fastighetsförvaltning åt *Stockholms stads fastighetsnämnd*. Nämnden började sin verksamhet den 1 jan. 1919, varvid den övertog lantegendomsnämndens förutvarande verksamhet, varjämte dit överflyttades de under drätselnämnden förut hörande organen för stadens fastighetsförvaltning samt den av dåv. bostadskommittén utövade verksamheten till bostadsbristens lindrande m. m. Fr. o. m. den 1 april 1920 överfördes ytterligare till fastighetsnämnden byggnadskontorets arkitekturavdelning i samband med att nämndens uppgift vidgades till att omfatta även husbyggnader för stadens räkning.

Fastighetsnämnden har till uppgift att handhåva förvaltningen av alla Stockholms stad tillhöriga fasta egendomar, vilka icke enligt stadsfullmäktiges beslut eller eljest gällande bestämmelser stå under förvaltning av annan kommunal myndighet, att handlägga frågor rörande förvärf av fastigheter och rörande husbyggnader för stadens räkning samt att omhändervärd stadens verksamhet i bostadsärenden. I samband med genomförd ändring i vissa delar av byggnadsstadgan har vidare fr. o. m. den 1 juli 1936 till fastighetsnämnden överflyttats den byggnadsnämnden tidigare åvilande uppgifter att beräkna storleken av den ersättning tomtägare har att gälda för gatumark och att pröva erbjuden säkerhet för ersättning i sådant hänseende och för gatas iordningsställande. Med avseende å förvaltningen av stadens fastigheter tillkommer det nämnden särskilt att tillhandahålla övriga kommunala myndigheter erforderliga lokaler och fastigheter, att, i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut, avyttra eller på viss tid upplåta fast egendom ävensom eljest uppgöra förslag till försäljning eller upplåtelse och underställa

desamma stadsfullmäktige¹⁾, att efter erforderlig utredning uppgöra förslag till fastigheters användning samt därvid tillse, att tillgång på mark beredes såväl för stadens eget behov som för industri- och bostadsändamål, ävensom att åtgärder i god tid vidtagas för stadsplanens utvidgning och kommunikationernas utveckling med hänsyn härtill, att tillse, att odlingsbar mark med hänsyn tagen till det ändamål, för vilket marken är avsedd, väl utnyttjas, samt att nödiga åtgärder vidtagas till naturens skyddande, att handlägga frågor rörande friköp av å ofri och å stadens grund belägen fastighet samt att debitera, uppbära och i föreskriven ordning redovisa de inkomster, vilka inflyta av de under nämndens förvaltning stående fastigheterna. I fråga om förvärf av fastigheter för stadens räkning har nämnden till åliggande att med uppmärksamhet följa stadens behov av jord för kommunala ändamål samt till inköp föreslå, vad i sådant avseende finnes gagneligt, att, när fastighet hembjudes åt staden, företaga den utredning, som kan finnas påkallad, samt att upprätta och stadsfullmäktiges prövning underställa förberedande avtal om förvärf av fastighet för stadens räkning¹⁾, så ock att, efter stadsfullmäktiges medgivande, avsluta sådant avtal. I fråga om stadens husbyggnader ankommer å nämnden att utarbeta och framlägga förslag till sådana nybyggnader, som erfordras för fullgörande av nämndens övriga uppgifter, att verkställa stadsfullmäktiges i sådant avseende fattade beslut, såframt icke verkställighet därav uppdragits åt annan stadsmyndighet, samt att lämna stadens övriga myndigheter det biträde i hithörande frågor, varom nämnden av dem anmodas. Vid omhändervärdandet av stadens verksamhet i bostadsärenden tillkommer det nämnden att hava sin uppmärksamhet riktad på att från kommunens sida vidtagas alla de åtgärder för beredande av erforderlig tillgång på sunda och billiga bostäder, vilka kunna anses falla inom kommu-

¹⁾ Enligt av stadsfullmäktige den 15 nov. 1920 lämnat bemyndigande äger fastighetsnämnden att för genomförande av reglering av fastighets gränser förvärva eller avhända staden vissa mindre markområden utan att underställa resp. ärenden stadsfullmäktiges prövning.